

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni dodatki in prazniki.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira. Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 29—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6:50	četrt leta 7:50
na mesec 2:30	na mesec 2:50

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Ob koncu starega leta.

Še en pogled nazaj v to staro leto, ki zatone danes v večnosti.

Nič veselega nam ni prineslo to leto. V nobenem oziru ni zaznamovali pridobitev količjak trajnejšega pomena, pač pa marsikako izgubo. Občutili smo vso silo nam do skrajnosti sovraženega sistema, ki nam je z brutalno roko ugrabil stare pravice in zmanjšal staro posestno stanje. Sicer je ta sistem proti koncu leta doživel svoj debacle in je moralo demisijski ministristvo, ki se je prezirajoč parlament in njegove ustavne pravice krčevito držalo na krmilu, ali malo je upanja, da bi temu ministristvu sledilo kaj boljšega. Tlačiti slovenske narode to je danes državni princip v Avstriji, kajti nemško gospodstvo, ki se je vzdrževalo toliko stoletij naravnim potom, se da danes samo še s kruto silo vzdrževati.

Konsekvenca tega sistema je tudi boj, ki ga vodi vlada proti narodno-napredni stranki. Ni to toliko boj proti stranki kot boj proti načelom, boj proti naprednemu slovenskemu nacionalizmu. Narodno misel bi vlada rada med Slovenci zadušila in poslužuje se pri tem slovenskega klerikalizma, vedno pripravljene na vsako izdajstvo, samo če mu obeta kaj dobrega.

Pokazala se je ta tendenca že pred leti pri reformi državnozbornega volilnega reda. Pri uvedbi splošne in enake volilne pravice se višjim krogom ni šlo za to, da bi ljudske mase dobile večjo moč, nego za to, da bi se iz ljudskih mas porodi parlament, s katerim bi vlada lahko počenjala kar bi hotela. Ta namen je vlada tudi dosegla. Še nikdar ni bil državni zbor tako brez moči in brez veljave, kakor je sedaj. Pri tej državnozborni reformi je bil zadan slovenskemu nacionalizmu težak udarec. Kar se le da doseči s krivično uredbo volilnih skupin in s krivično volilno geometrijo, vse se je zgodilo, da bi oslabil slovenski nacionalizem in da bi prišel na krmilo brezdomovinski, vedno podkupljivi klerikalizem.

Ravno tako se je zgodilo pri reformi volilnega reda za deželni zbor. Zgodilo se je vse, kar je moglo koristiti klerikalizmu in škodovati nacionalizmu.

Letos je vlada v zvezi s klerikalizmom poskusila še glavni udarec

zadati slovenskemu nacionalizmu. Izvzela je konflikt z občinskimi svetom ljubljanskim. Zopetni izvolitvi mnogoletnega ljubljanskega župana je vlada odrekla pritiženje, razpustila je občinski svet in predložila v sankcijo pravi monstrum novega občinskega volilnega reda. Vsakdo ve, da je ta volilni red narejen po željah in potrebah klerikalne stranke in z njimi združenih Nemcev, da je ta volilni red pravi atentat na pravice ljubljanskih davkoplačevalcev in udarec v obraz načelom občinske avtonomije in interesnega zastopstva.

Vlada je s pomočjo klerikalcev oropala kranjska mesta zastopstva v parlamentu in tako skoro popolnoma iztisnila zaupnike slovenskega nacionalizma iz državnega zbora. V deželnem zboru kranjskem je vlada spravila na krmilo klerikalce in zdaj bi še rada iztrgala narodno-napredni stranki občinski zastop ljubljanski iz rok.

Druga polovica dotekajočega leta nam je prinesla konflikt med vlado in bivšim županom, razpust obse sveta, gospodstvo vladnega komisarja na magistratu, sprejetje in sankcijo novega občinskega volilnega reda in razpis novih volitev.

To so velevažni, dalekoosežni dogodki, pomembni za vso prihodnost ne le narodno napredne stranke, marveč vsega slovenskega nacionalizma. Zakaj o tem ni nobenega dvoma več; če pade še Ljubljana, je slovenskega nacionalizma konec.

S tem spoznanjem stopamo v novo leto. Zavedamo se popolnoma velike važnosti boja, ki ga nam to novo leto prinese. A naša sreča so polna veselega upanja, da se bo ta veliki boj končal s sijajno zmago. V tem upanju kličemo vsem, ki slovensko čutijo in napredno mislijo: veselo novo leto.

Draginja in njeni vzroki.

Spisal Ivan Petkovšek.

Vprašanje o prehranitvi je danes priznana velika važnost. Iz tega si tudi moremo razlagati, da vpliva draginja tako zelo na vse naše življenje, da se z nobenim drugim vprašanjem javnosti bolj ne peča nego s tem. Osrednja vlada je že davno poverila posebnemu ministrskemu komiteju nalogo, naj ta problem natančno preštudira in celo v državni

zbornici se je vršila debata o nujnem predlogu zaradi draginje, ki je — kakor običajno — končalo z izvolitvijo posebnega draginjskega odseka. Tudi zastopniki različnih slojev razlagajo to vprašanje s svojega interesnega stališča v dnevnih in strokovnih listih in pa v družtvih. Pri tem se govori enkrat o teh vzrokih, drugičkrat zopet o drugih vzrokih draginje. Konzentirajmo pa z vedno večjo napetostjo pričakujemo končni rezultat teh brezkončnih razgovorov in posvetovanj. To zlo je žaliboče preveč razširjeno in je — kar bom dokazal — pregloboko zašlo v vso našo kulturno in gospodarsko organizacijo, vsled česar se je ne more z enia samim udarcem odstraniti.

Vsled tega moramo pozdravljati, če se publicistika vedno in vedno s tem vprašanjem bavi. Ne moremo te ali one publikacije na polju draginjskega problema smatrati kot rešitev, ki naj pretrga one verige, v katerih ječe posebno oni sloji, ki imajo sicer stalno, toda slabo plačo — vendar pa smemo smatrati vsako posamezno publikacijo kot trajen memento merodajnim krogom, naj se z vso resnostjo posvetijo temu vprašanju, ki je postalo v pravem zmislu ljudsko vprašanje.

S tega stališča hočem izven interesnega boja in ne glede na razna politična stremeljenja na kratko navesti glavne posledice in neposredne vzroke draginje s posebnim ozirom na naše domače razmere.

Vzroke draginje moramo razdeliti ter označiti kot posredne in neposredne, ki mnogokrat niso v nikakoli direktni zvezi. K prvim prištevam naraščanje prebivalstva, ki ga lahko opazujemo v vseh državah in deželah, in sicer se neproduktivno delujoči ljudski sloji bolj množijo nego produktivno delujoči. Po naravnem zakonu o popraševanju in ponudbi se morajo torej progresivno zviševati vse cene najvažnejših živil in oblačil proporcionalno z naraščanjem neproduktivnega dela prebivalstva. Vsled našega družabnega reda se skuša vsakdo, in naj bo meščan ali kmetovalec, odtegniti produktivnemu delu, ki manj donaja in ki ne nudi jamstva za starostno preskrbo. Iz tega tudi lahko razlagamo ono izseljevanje z dežele v mesta. Kmetijski sin, ki dela do svojega dvajsetega leta na polju, se po odsluženih vojaških letih ne vrne več v domačo vas, tem-

več ostane v mestu, kjer ima upanje, če je dovolj inteligenten, da bo boljše za starost preskrbljen nego pa v svoji rodni vasi na deželi. On je torej izgubljen za produktivno delo, če ne dobi dela v obrti ali v tovarni.

Naša mladina torej išče namerščenja v državni, deželni in občinski službi, za kar včasih že zadošča, da absolvirajo par srednješolskih razredov. Ta ravno omenjena okolščina skoraj nikjer tako ovirajoče ne vpliva, kakor pri nas. Nikjer ni tako malo zmisla za produktivno delo, kakor pri nas.

Največ je tega vzrok seveda prebivalstvo. Kajti doim se producira-joči sloji posebno poljedelci in obrtniki pritožujejo zaradi nedostajanja naraščanja, zelo silijo v državno, deželno, občinsko in železniško službo, kjer se dobi manj trudopolnodelo, stalen kruh s starostno preskrbo. Tu se dela na bolj enostaven način in avanzira se, če je kdo zmogel ali ne. V privatnih službah razmere niso tako ugodne. Tu se mora čestokrat četi dan delati in se truditi brez upanja na starostno preskrbo. Vsled tega je popolnoma razumljivo, da išče mladi moč v prvi vrsti preskrbo, v drugi vrsti šele delovno polje, ki odgovarja njegovim možnostim. Te prevelike naraščanje javno nastavljenih delavcev pa čutijo vsi davkoplačevalci.

Ta razmotrivanja bi se lahko razširila ter jih s posameznostmi dopolnil in dokazal, da veljanska armada javnih nastavljenecv ni v nikakem pravem razmerju s finančnim učinkom davčne moči prebivalstva. Manj nastavljenecv za neproduktivno delo, racionalnejše in izdatnejše izrabljanje delavnih moči, boljše in hitreje delo za dobro plačo in preskrbo — to naj bi bilo načelo, katerega bi moralo najvišje vodstvo državnih in deželnih financ realizirati, da se reši iz draginjskih in drugih stisk. Vsled tega se ne more več tajiti, da se zaradi prevelike naklonjenosti od strani javnih delodajalcev že zdaj pojavljajo slabe posledice in sicer v tem, da število javnih nastavljenecv ogromno narašča, da se na primeren način ne izrablja delavni čas in da gredo nastavljeneci prekmalu v pokoj, ki po končani javno službeni dobi — ko jim država ali dežela zajame mirno preskrbo — kažejo še vedno v privatnih službah nekako čudno veselje do dela in zmožnost za delo. S tem se ne samo zelo obreme-

njujejo davkoplačevalci, temveč s tem se tudi škoduje privatnim nastavljenecv.

Popolnoma nasprotno je pa izseljevanje v Nemčijo in v Ameriko. Izseljevanje je za našo poljedelsko produkcijo tem usodnejše, ker se ravno materielno boljše situirani del kmečkega prebivalstva izseljuje. Seveda se temu lahko ugovarja s tem, da del tega kapitala pride zopet nazaj v deželo. To je sicer resnica, toda glavni efekt delavne moči se vsled izseljevanja izgubi, kajti večji del najboljših delavnih moči se poljedelstvu in rokodelstvu odtegne, vsled česar se brezdomno podraže produktijski stroški najvažnejših živil.

Takozvane patriarhalne razmere so žaliboče tudi pri nas večinoma prenehale. Otroci revnih kmetijskih staršev so tudi pri nas prisiljeni, da si kakor hitro mogoče poiščejo kak zasluzek. Vsled tega si iščejo svoj kruh v tovarnah, v rudokopih ali v večjih mestih, kjer navadno pomnožujejo mestni proletarijat. Dobro situirani poljedelci pa pošiljajo svoje sinove in tudi svoje hčere v mesto študirat, ki mnogokrat ostanejo na pol pota ali pa še preje in se na ta način odtuje vsakemu produktivnemu delu, posebno pa poljedelskemu. Če bi se pri nas otežilo dostop do srednjih šol in če bi se njihovo število omejilo v toliko, kolikor odgovarja fakličnim potrebam, tedaj bi se morala naša mladina v vedno večji meri posvečati produktivnemu delu, posebno poljedelskemu. Če se hoče na katerikoli način omejiti preseljevanje z dežele v mesta, tedaj se mora omejiti vzgajanje duševnega proletarijata, kakor tudi izseljevanje, ki tako zelo škoduje deželi.

Ne samo obrtniški stan, temveč tudi naši poljedelci se zaradi nedostajanja sposobnih delavcev bližajo težki krizi. Ta nevarna kriza, ki tudi povzroča draginjo, se lahko v prvi vrsti odstrani s pametno šolsko politiko. Ta cilj se doseže samo s strokovno, kakor tudi splošno dobro izobraženim naraščanjem za poljedelstvo in obrtništvo — tega zajamčiti bi bila kar najlepša naloga zakonodajnih korporacij. Z veseljem moram konstatirati, da so se že pojavili močje, ki hočejo rešiti to nalogo.

Tako piše deželni in državni poslanec dr. Oto Steinwender v graški »Tagespostu« z dne 16. oktobra t. l. sledeče: V alpskih deželah in daleč

LISTEK.

Na Silvestrov večer.

Po enolični sneženi poljani je bežal vlak in samo enakomerno drdranje koles je motilo tišino v kupeju. Včasih sem stopil k oknu, odgrnil zavese in pogledal v noč, pa kamor je zablodil pogled — povsod samo neizmerna snežena plan... tupatam v daljavi kaka lučica in visoko gori nebo mirno in posejano s tisočimi zvezdami. Telegrafski drogi so bežali mimo, včasih tudi samotna železniška čuvajnica, a pod menoj enakomerno drdranje koles, kot da se peljem skozi večnost...

Nešteto krat sem pogledal na uro, pa čas se je vlekel leno in počasi ali pa se je zdelo saj meni tako, ko sem mislil na daljno domovino in srečo tistega večera pod domačim krovom. Čisto sam sem sedel v kupeju in tako se mi je zdelo še vse dolgočasnejše, še vse bolj pusto in napolned sem se stisnil v kot in skušal zaspati. Pa se mi ni dalo, zopet in zopet sem stopal k oknu, gledal na to, gledal na ono stran, kot da hočem zagledati tam kje sredi tihe nočne poljane znan obraz ali bogve kaj, da sem pričel napolned nemirno hoditi gorindol. Slednjič je vendar zabrlizgala

lokomotiva rezko in cvileče, da se je razlegel pisk daleč v noč in kolesa so zaropotala glasneje in sunkoma po križajcih se tračnicah.

Odprl sem okno in pogledal po postaji. Par nočnih uslužbencev je stalo pri razsvitljeni čakalnici, nekaj oseb je izstopilo in izginilo za ovinkom v noč, samo gori iz prvega nadstropja je lila v noč svetla luč... Zdalj pa zdaj je hušnila mimo okna temna senca, nekdo je obstal pri oknu s čašo v roki — dalje nisem mogel opazovati, ker vlak se je premaknil in enakomerno so jela zopet ropotati pod menoj težka, masivna kolesa.

Takrat je vstopila mlada gospodična zavita v dolgo mantiljo na kateri so se iskile drobne snežinke. Nekako plašno se je ozrla po kupeju in videl sem, kako je obvisel njen pogled na meni. Ko je odložila skromen zavojček in razpela ogrinjščo, se je zelo neokusno zasvetila njena rdeča bluz. Lahno je prikimala v pozdrav in mi sedla nasproti, da sem lahko natančno opazoval njen obraz. Ni bil ravno lep, ustnice skoro nekoliko preširoke, a oči so gledale izpod temnih obrvi sanjavo in boječe, tako otroške so se mi zdele, da sem se čudil, kako da potuje sama...

Parkrat je uprla vame vso krasno luč svojih boječih oči in napolned, ko nisem vedel kako bi pričel pogovor, sem zazelhal prav nespodobno in zaumiral bolj sam zase:

»Ta prokleti dolgčas —«
Pogledala me je pozorno in je prikimala:

»Grozno... in posebno nocoj —«
Tudi njen glas je bil boječ in ko je spregovorila, je gledala v tla.

»Kako to mislite, gospodična?«

»Silvestrov večer je vendar, zadnji dan v starem letu, jutri nastopi novo leto —« je opomnila in me pogledala skoro očitajoče.

»Saj res,« sem pritrdil. »Lepše bi bilo doma ali koderkoli v kaki družbi kot na tej pusti vožnji.«

Prikimala mi je molče in se žalostno zagledala v ročno okno.

»Kratkočasneje bi bilo gospodična, da ste ostali v družbi domačih —« a še predno sem izgovoril do konca, je odkimala in zamahnila z roko.

»Nimam nikogar! Vi ste mogoče v tem oziru srečnejši?«

»Srečnejši?« sem povzel. »Mater imam, no, pa če se spominjam nazaj, sem bil tudi doma na ta večer vedno ves nezadovoljen. Pravzaprav je to smešno! Saj je vendar večer kakor kak drug in vse sanjavo pričakovanje novega leta je lahko največja bedarija: kje pa je zapisano, da se prične novo leto ravno nocoj, šteje se pač, kakor bi se lahko štelo od julija ali avgusta, a vse drugo je ljudska domišljija. No, seveda, tudi bajke in sanje so včasih lepe.«

Gledala me je začudeno in je skimala.

»Moj bog, dom imate in mater kakor pravite, pa govorite tako mrzlo in grozno, da bi se človek skoro pohujšal...«

Zasmejal sem se in sem se priknul nekoliko bliže.

»Motite se, gospodična! Še pred kratkim, ko sem videl tam na postaji skozi okno vesele ljudi, ki so praznovali v postajenačelnikovem stanovanju večer starega leta, sem se spomnil, da nastopimo kmalu novo, ki nam bo prineslo bogve koliko žalosti, razočaranja in še bogve kaj — so me obšle takšne jokave, bočne misli, ker kolikortoliko je vsak izmed nas zaljubljen v to sanjarjenje. V naši naravi sami je že, da si vse skupaj smešno, kot sem rekel! Kakšna čustva bi vas recimo navdajala, ko bi slavili božič v poletju, ko so vse aleje in ulice polne razkošnih dam in svira promenadna godba pozno v noč, kot kje v južnih krajih? In nasprotno se zamislite v Veliko noč, svetlo in solneno, z novimi slavniki in dehtečo mladjo — tam kje na severnem polu med večnim snegom in delom! Kam je zopet vsa poezija? No, vidite, tako nas omami par neznanosti, ki so se jih izmislili gotoviljudje pred davnim časom največ sebi v korist in mi zdaj slepo verujemo vanje! Z istimi zvoni zvone na starega leta dan, kakor pri pogrebu, a mi hočemo varati lastna

ušesa in če bi prišel človek in nam rekel: bedaki! — bi se nanj še jezili. Tako je, gospodična! In prav tako ste lahko veseli tu v dolgočasnem kupeju kot v kaki bogati družbi, ako ste se napotili na kako veselo pot.«

Zadnja beseda jo je zadela huje, ko vse druge, ker videl sem natanko, kako je vztrepetala. Še trepalnice so se ji zaklopile kot da noče niti v dnu videti kraja kamor se je napotila. In ko se je zopet ozrla vame, so bile njene oči še bolj otožne in zamišljene, tako so se svetile kot da jih je orosila skrivna solza...

»In vendar so spomini tako lepi,« je povzela čez nekaj časa. »Koliko veselja, koliko sreče vživa marsikdo nocojšnji večer. Tudi jaz sem bila nekaj deležna teh lepih Silvestrovih večerov, ko smo tako nestrpno pričakovali dvanajste ure, da pozdravimo novo leto, pa je minulo vso tako kmalu...«

»Križ čez preteklost,« sem jo skušal potolažiti — in pričakujno raje kaj nam prinese bodočnost. Sicer pa, ako ste tako zaljubljeni v ta večer, ga boste pač še lahko mnogokrat preživeli bolj veselo nego danes: mladi ste še in človek zna ceniti srečo šele po nesreči, veselje šele po žalosti. Bogve, kako biserna bodočnost vas še pričakuje!«

Pogledala me je nemirno, na to zatisnila oči in ustnice so se ji stresle...

načrti tvoj veliki vojni poljedel-
ski in za njim obrtni poklic in za to
poklic naj bi šola pripravljala. Tega
ljudska šola v svoji sedanji sestavi
ne more vršiti. Osem let v enozredni
in razven tega še prenapolnjeni
šoli sedeti ne vrgaja niti duha, niti
teles. Ko pa preteče štirinajstletna
starostna doba, tedaj prične za ve-
ni otrok čas, ko so prosti šolske di-
scipline in učenja. Kar so se naučili,
to pozabijo, in kar bi se v zrelejši
starosti morali naučiti, to zanemar-
jajo. En del se reši v meščansko šoo,
navadno s tem uspehom, da presedi
zadnja leta šolske obveznosti. Drugi
del prenapolnjuje in podrajuje sred-
njo šolo, da dobi potem pričakovana
mesta v državni in občinski službi ob
drugih zasedanih. Poljedelstvu pa ne-
dostaja naraščaja, ki bi imel veselje
do poklica, obrti pa vajencev. Tako
je bega z dežele in zanemarjanja obrt-
nega stanu precej vzrok ta okolišči-
na, da so dežele prenapolnjene s sred-
njimi šolami.

Dr. O. Steinwender zahteva šest-
letno dnevno šolo in štiriletno obli-
gator. nadaljevalen pouk. S tem se iz-
obrazba ne zmanjša, temveč razširi
in poglubi; napolodrasla mladina do-
biva praktičen pouk in ima potrebno
disciplino. Če se nadaljevalni pouk
izvede, tedaj bodo srednje šole raz-
bremenjene in poljedelstvo, kakor tu-
di obrtništvo dobilo strokovno na-
obrazen naraščaj, dočim zdaj alpsko
poljedelstvo vsled nedostajanja člo-
veške delavne moči peša. Tako izva-
ja dr. Steinwender.

Da si zajamčimo naraščaj za
obrti stan, morali bi v večjih me-
stih ustanovljati zavetišča za vajen-
ce, da se učenci ne vrgajajo samo z
ozirom na pravnost, temveč tudi z
ozirom na spodobno obnašanje — se-
veda ne glede na politična in konfe-
sionalna nasprotstva. Iz finančnih
ozirov bi ustanavljanje takih zaveti-
šč ne bilo težko.

Če se na ta nepremišljen način
navajajo otroci k produktivnemu de-
lu, tedaj se odstrani, ali pa vsaj
zmanjša pomanjkanje ljudi na vseh
produktivnih poljih. S tem se bo zve-
čala ponudba živil, produkcijski stroš-
ki potrebnih predmetov, katere iz-
delujejo obrtniki, se bodo že vsled
konkurence znižali in draginja bo
vidno ponehala.

Vsa moja izvajanja se tičejo mo-
škega naraščaja, ne da bi upošteval
ženskega, čeprav se morajo tudi de-
klince poprijeti poklica, ki jih more
preživljati. To zahteva duh časa, ti-
stege časa, v katerem se morajo de-
klince postaviti na lastne noge.

Šolska obveznost, ki tudi deklince
do njenega dopolnjenega štirinajste-
ga leta veže na šolo, tvori mnogokrat
temelj za njen bodoči poklic. Seveda
ne moremo prav nič temu ugovar-
jati, da morajo deklince posebno v
mestih obiskovati šolo do dopolnjene-
ga štirinajstega leta, da se s tem va-
rnjuje v svoji nežni mladosti pred
prezgodnjim izvajanjem kot vajen-
ke, in da se lažje telesno in duševno
vzgojijo. Toda ravnotako napačno
je, če se v naših modernih zavodih
nikakor ne ozirajo na prvotni glavni
poklic žene.

Sicer je popolnoma lepo, da se
deklince poučujejo v algebrji, geome-
triji, v modernih jezikih, v glasovir-
ju i. t. d., včasih je to celo koristno
— toda bolj praktično bi bilo vsaka-
kor, da se nekoliko manj intenzivno,
da se prav mlo izrazim, poučujejo o
kemični sestavi naravnih produktov,
nego o sestavi užitnih jedi in o ce-
li življenju.

»To življenje je grozno...« je
šepnila komaj slišno, a kot da se je
prestrašila lastnih besed, je dostavila
glasneje: »A včasih vendar tako le-
po...«

»Samo to je vrag,« sem opomnil,
— »ker je veselje in lepota navadno
za nami, gorje in skrb pa pred na-
mi.«

»Kako to mislite?« me je vpra-
šala in njen obraz je bil še vedno ves
žalosten in zamišljen.

»Mislim, da je največji bedak
kdor niso v srcu polno upanja in zla-
tih ciljev, kjer takega pričakuje edi-
no razočaranje in nezadovoljnost.«

Takrat je vlak obstal in ona je
pobledela. Dvignila se je in zapazil
sem, da je njen čevlj razparan čez
in čez.

»In sedaj odhajate,« sem dejal
skoro mračno, ker vedel sem kam
vodi njena pot.

»Odhajam, dasi me je strah...«
je šepnila in mi podala roko. »In to
ravno nočjo, ko me veže na ta večer
toliko spominov...«

»Pozabite jih gospodična in z no-
vim letom pričnite novo življenje,
kjerkoli in kakršnokoli, samo konca
se ne bojte, ker ta je usojen vsake-
mu!«

Pogledala me je hvaležno in je
odšla. Samo na peronu se je še par-
krat zasvetila izpod mantilje njena
rdeča bluz, tudi razparan čevlj je
pogledal parkrat izpod krila, na to
je izginila kamor je bila namenje-
na... Jaz pa sem ostal sam in bilo
me je strah njene bodočnosti...
Josip Premk

sem pripravljaju dobro meščansko
hrano, to se pravi: petnajst- in šest-
najstletne deklince naj se uče kuhati
in delati. Toda od tisoč deklic, ki so
izpolnile svojo šolsko obveznost in
morda tudi končale »višji študij«,
zna morda komaj deset napraviti ka-
ko jajčno jed ali pa skuhati kavo.
Vedo pa seveda, da se v gnilih jajcih
rasvija žvepleni vodik in da daje
kofein kavi njen okus. »Višje« deklince
se uči — toda ne nauče — glasovir,
kar s hčerami oblagodarjenega
družinskega obeta pekuniarno zelo
obremenjuje.

S takim in enakim vzvišenim
znanjem in »študijem«, ki absorbira
velik del rodbinskih dohodkov, naj se
za kosilo in večerjo postreže vsem ti-
stim, ki iščejo rešitve človeštva v ta-
kozvani višji vzgoji naših deklet.

Tako zelo hvaljena višja vzgoja
deklic je le tedaj realne vrednosti,
če se deklince obenem tudi vzgojuje
za gospodinj ali za kak drug praktič-
en poklic. Lahko dokažem z izgle-
di, da se morajo tudi one deklince, ki mo-
rajo kak poklic izvrševati ter zaslu-
žiti, brigati za dom in za kuhinjo. K
temu morajo biti pa vzgojene. Če pa
tega ni, tedaj je navadno tako gospo-
dinjstvo v najslabših razmerah, dru-
žinski gospodar ne more nikdar do-
volj denarja skupaj znositi — dragi-
nja slavi potem v takem gospodinj-
stvu prave orgije.

Naj še na kratko omenim, da ni-
hakor ni poniževalno, če se v gospo-
dinjstvu pridno pomaga, čeprav se
tega ne potrebuje — prav lahko pa
postane mučno in škodljivo, če se o
gospodinjstvu ničesar ne razume in
če se ni navajen na fizično delo, ka-
dar se to potrebuje. Takrat pa postane
draginja lahko usodepolna.

Ne samo dekle iz ljudstva — ali
kakor se navadno pravi, iz nižjih
slojev — tudi imenitna dama, katero
so vzgojili za kaj »višjega«, pride la-
hko mnogokrat vsled usode na stali-
šče, da se seznanj s kuhanjem. Ker je
na eni strani draginja od dne do dne
večja in ker na drugi strani kuhanje
ni sramota, tedaj tudi ni sramota za
mlada dekleta, če se uče kuhati.

Na to se bo odgovorilo: ženi, ki
mora dandanes kakor mož v življen-
ju, da si zasluži kruh, ni treba znati
kuhati, prati in čistiti, ker nima ča-
sa, pa tudi ne prilike, da bi to delala.
Toda, da ostanem pri večini, koliko
bi se jih ne odinilo domu ter se po-
svetilo izvendomačem poklicu, če bi
ne bila ženska vzgoja napačna. Pre-
dolga šolska doba s svojim popolno-
ma teoretičnim značajem in dozdev-
no vzgojo, ki vrgaja ne samo pri
moški, temveč tudi pri ženski mla-
dini domišljavost, ugonablja pri de-
klincah zmisel za dom in njegove po-
trebe ter jih sili k izvandomačim po-
klicem, vsled česar izgubi deklince
zmisel za gospodinjstvo, kakor tudi
za štedljivost. In če se ji vendar nje-
ne želje izpolnijo, če se omoži, tedaj
vidi zopet celo vrsto razočaranj: mož
premalom zasluži, plača je premajhna,
šivilja, čevljar predraga i. t. d. Kdo
je pa kriv, da so šivilja, čevljar, mo-
distinja i. dr. tako dragi? Žene s
svojo napačno vzgojo, ker prinašajo
svojo neproduktivno moč v prevelik-
kem številu na trg, dočim nedostaja
produktivno delujočih delavk in sicer
ne samo na deželi, temveč tudi v me-
stih, kar indirektno pospešuje dra-
ginjo.

Trgovski in učiteljski stan, umet-
nost in znanost so dandanes odprti
tudi deklince in ji nudijo kruha in sa-
mostojnost, kajti ženska šolstvo cvete
in vsako mesto ima že višjo deklince
šolo. Kje pa naj vendar dobe vse te
žene na omenjenem polju neproduk-
tivnega dela zaslužka? Sto in sto je
deklic, ki so absolvirale kako višjo
deklince šolo, licej ali kaj podobnega,
in ki čakajo pri različnih zavodih,
podjetjih, šolskih oblastih na službo,
čeprav je še tako slabo plačana. Za-
dovoljuje se mnogokrat s plačami,
za kakršne dandanes noče služiti
nobena služkinja, n. pr. učiteljice. In
kdo pa je kriv tega izrabljenja žen-
ske inteligence? Tisti činitelji, ki z
učnimi zavodi ljudskošolske absol-
ventinje pravzaprav silijo na nepro-
duktivno delavno polje. Če bi se večji
del teh, na deželi vzrastlih deklic, po
dokončani šolski obveznosti obdržal
doma na kmečkem posestvu ter se ga
vzgojilo za poljedelstvo, tedaj bi
kmalu ponehale tožbe o nedostajanju
ljudi. Naravnost značilno je za naše
razmere, da ne ostane v bogatejših
kmečkih družinah niti ena hči doma
— doma pa ostane lepo polje zapu-
ščeno...

Ta bog v mesto se je tako razvil,
da ni samo v mestih, temveč tudi v
tovarniških krajih ustvaril medno
snuženstvo. Skrajni čas je torej, da se
torej deklince, ki so dobile v mestih
boren zaslužek, vrnejo k poljedelstvu,
vsaj postaja vendar življenje v me-
stih vsled naraščajoče draginje ne-
znosno.

Čestokrat tudi trdijo, da so zvi-
šane plače nastaviteljev in delavcev
tudi krive draginje. Seveda jih sme-
mo smatrati kot indirektno, ne pa kot
direktno povzročiteljice. Velikanski

lukras in razsipnost velikih podjet-
nikov, tovarnarjev, trgovcev i. t. d.
počrpo ogromne vsote denarja. Ti
ljudje morajo torej ta podjetja tako
uravnati, da jim prinašajo mnogo
raspoložljivih sredstev, kar je le te-
daj mogoče, če — paste delati s veli-
kim dobičkom. In kdo mora plačati
veliki dobiček? Konsument. V tem
slučaju draginja ni posledica vi-
sokih mezd, temveč dolbi življenja,
zapravljivost in knežje gospodinj-
stvo delodajalcev. Praktično se to
pravi: Če si kak trgovec ali tovarnar
sezida gosposko palačo, ima ekvipažo
in jahalne konje, če preživi del leta v
Ostende, Parizu ali na Dunaju, tedaj
mora za to potrební denar tudi zaslu-
žiti. Nadaljne zaključke si lahko bra-
leo sam napravi.

Kot posebne vzroke draginje
smatram sedanjo modo, vsled katere
postanejo žene in dekleta srednjih
stanov pravcati paraziti v družini.
Vse, kar je novo, moderno, se mora
kupiti. Vsak mesec se mora imeti nov
dragocen klobuk. Oblike imajo v vsa-
kem dnevnem času posebno fazono,
barvo in kraj, kakor: jutranja oble-
ka, promenadna, družabna, gleda-
lišna obleka i. t. d. Da se morajo
vsled take gizdavosti tudi boljše si-
tuirane družine zadolžiti, je jasno.
Naša nespametna moda in zabave
konzumirajo ogromno vsoto dela in
materijala, katere bi se boljše upo-
rabila v korist splošnosti. Tudi ti či-
nitelji so torej indirektni povzročite-
lji draginje.

Evidentne so druge posledice
draginje, ki ne vplivajo samo na fi-
zične, temveč tudi na moralne pro-
cese. V prvi vrsti prištevam sem sta-
novanjske razmere, ki so velikega po-
mena za moralo in psiho.

Udobno, veliko stanovanje je
mnogokrat temelj zadovoljnosti in
zdravja. Težko je vsakomur, če ga
neugodne razmere silijo, da deli svoj
dom s tuji. Čestokrat se zaradi visoke
stanarine stanovanje razdeli. V salo-
n pride stanovalec, ki včasih pre-
cej dvomljivo vpliva na gospodarja
stanovanja. Vsled stanovanj morajo
mnogokrat tudi boljše situirane dru-
žine s številnimi otroci oddajati sobe.
Mož ne ostaja rad doma in družinsko
življenje je uničeno.

Vse to bi se ne pojavilo, če bi se
odstranila prevelika obremenitev hiš-
nega gospodarja s reformo hišnoga-
jemninskega davka. Potrebo te re-
forme je parlament in finančno mi-
nistristvo že opetovano priznalo. Le
vsled tega se niso mogli odločiti za to
reformo, ker ne vedo še gotovo, komu
bo pravzaprav koristila. Stano-
vanjska mizerija se more odstraniti
s tem, da se zniža hišnogajemninski
davek in da se kolikor mogoče omeji
spekulacija z zemljišči.

Kajti v isti meri, kakor se zni-
žuje hišni davek in ogromne cene
stavbišč, se zvišuje rentabiliteta
stavbarstva in v isti meri, kakor se
zvišuje rentabiliteta moderne hiše,
katera se je sezidala na mestu stare,
sredi mesta ležeče hiše, se oživlja ve-
selje do zidanja. Če se pa oživi vse-
lje do zidanja in sploh stavbinski
obrt, tedaj bodo zidali številne nove
stavbe v sredini mesta in ne v Rožni
dolini ali pa v Novem Udmatu, ki po-
tem konkurirajo z napol podrtimi in
nezdruvim zakotnimi hišami. Te mo-
rajo kmalu izginiti in naše mesto
kmalu ne bo več imelo onih razvalin
in zapuščenih stavbišč.

Vsled naravnega zakona o po-
nudbi in popraševanju se morajo
znižati tupaťam previsoke stanarine
in prebivalstvo bi potem lahko dobilo
stanovanja v mestu in ne v okolici.
Torej le s tem, da se zniža hišnoga-
jemninski davek in omeji spekulacija
z zemljišči, pride stavbinska podjet-
nost v normalni tir in v soglasje s
stanovanjsko potrebo.

Ker se prebivalstvo množi, bla-
gostanje posameznih slojev boljša
in ljudje spoznavajo dobroto udobnih
stanovanj, se mesto neprenehoma ve-
ča. To okoliščino zelo izdatno izrablja-
jo lastniki stavbišč v našem mestu s
tem, da zahtevajo za te prostore
ogromne cene, čeprav je le slučaj, da
so postale njihove njive in travniki
vsled zgradbe novih cest stavbišča.
Draga stavbišča povzročajo zopet vi-
soke stanarine, da se more obresto-
vati kapital, ki je investiran v stav-
bišča in hiši. Vsled stanarin pa mo-
ra prebivalstvo najemati manjša sta-
novanja, ali mora pa sobe oddajati.
Dolžnost merodajnih činiteljev je, vse
zabraniti, kar povzroča stanovanjsko
kalamiteto.

Ker govorim ravno o stanovanj-
skem vprašanju, naj pogledam še v
kuhinjo, saj je vendar zraven stanova-
njske sobe.

Otroci pridejo k materi v kuhinjo
in hočejo jesti, mati gre k možu in
hoče imeti denar, mož gre k deloda-
jalcu in ga prosi za povišanje plače,
ta se obrne zopet na državo, ki se obr-
ne do zakonodajalcev, ti pa zopet na
davekoplavevalce: cirkulacija je kon-
čana. In tako stoji ljudstvo v boju so-
per draginjo in pričakuje velikih re-
form. Argentinsko meso, kuncel, mor-
ske ribe — nekdanja ljudska hrana,

pridejo zopet v veljavo. Tupaťam se
alihi kak pameten svet. Tako je na pr.
pred kratkim nek narodni gospodar
izjavil, da bi se morale cene mesu ja-
ko znatno znižati, če bi se prebivalci
kakega mesta odločili, da en ali dva
dni v tednu ne bodo jedli mesa.

Korist, katero pričakujemo od te-
ga predloga, bi bila zelo velika, kajti
s tem, da bi se konzum znižal, bi pri-
šlo tudi povpraševanje v pravo raz-
merje napram ponudbi. Da se reali-
zira ta socialno-ekonomični predlog,
bi se morala na teden vpeljati dva
ali trije oficijalni posti, ob katerih bi
se ne jedlo meso. Seveda ne smemo
nialiti na poste bogatih ljudi. Za-
željena nadomestna jedila bi morala
biti seveda cenejša nego meso. Izvesti
bi se moral princip: »Ceno in vendar
tečno.« Seveda ni naloga tega spisa,
sestaviti tozadevni jedilni seznam.
Prepričan pa sem, da bi dobra kuha-
rica izborno sestavila tak kuhinjski
recept.

Ravnatoko bi se lahko insceniral
majhen, toda izdaten štrajk pri vinu
in pivu v prospek vsakega posamez-
nega konsumenta. Če bi se pila vsak
dan na mesto ene četrtinke vina sa-
mo osminka, namesto štirih četrtink
samo dve četrtinki, koliko bi se pri-
hranilo v enem letu! Obleko, stano-
vanje, domače življenje, zabave, sred-
stva za odpočitek so že reformirali,
naj se torej reformirajo še naši obedi
in naše večerje.

S tem sem torej pojasnil najvaž-
nejše vzroke draginje kakor tudi
sredstva zoper draginjo. Preostaja
edino, dobre predloge tudi izvesti.

Žen'nom in nevestam.

Ni moj namen dajati obširne na-
uke ljudem, ki se hočejo zaročiti ali
celo stopiti v sv. zakon. To nalogo je
že izvršilo pero spretnije, nad vsem
posvetnim visoko stoječe osebe. Opi-
sati hočem samo slučaj, ki se je do-
godil zadnji čas v Planini in vzbujal
mnogo pozornosti priprestih ljudi.
Vse stika glave, pomežikuje z očmi
in se čudi, jeli mogoče, da se hoče lo-
čiti od svoje družice človek, ki je ži-
vel z njo v najsrečnejšem zakonu. In
vendar je to gola resnica. Ko bi se
prigodilo kaj enakega na Dunaju, bi
se ne čudili, a v notranjskem trgu
Planini je tak dogodek — specijali-
teta renegatorja pura.

Po celi dolini in preko domačih
mej zaradi zaslug za nemštvo obče
znani mož g. C. se je naenkrat naveli-
čal svoje družice milostljive gospe
Filomene Südgau. Obratati ji je za-
šel hrbet in se smukati okoli sloven-
ske napredne »Čitalnice«. Upamo, da
bo njegovo laskavo obnašanje zaman.
Ljudje, ki ljubijo danes Nemko, jutri
se dobričajo Slovenci, je tudi mogo-
če, da se zaljubijo lepega dne v Ita-
ljanko »Legu nazionale« ali celo v
kako Turkinko s sličnim imenom. Saj
se razumemo, kajne?!! Telovadu
ki je skočil najvišje, ni treba delati
aplavza s klicem: »Najvišje si sko-
čil!« ampak zadostuje golo ploskanje.
On sam že vé, zakaj se ga hvali. Ta-
ko tudi ljudem, ki imajo na hrbtu ve-
like narodne grehe, ni treba posebej
praviti, ker se jih zavedajo. Svetuje-
mo vam g. C., da porabite to zavest
v Vaše lastno dobro in pustite na-
predno »Čitalnico« v miru, da se ne
blamirate še bolj. Saj sami dobro ve-
ste, da je v naši »Čitalnici« prostor
samo za neodvisne Slovence in niko-
gar drugega, pa naj bo že Nemec ali
pa »narejen« Nemec.

Toda pustimo nasvete in ravnaj-
mo se raje po geslu: Vsak je svoje
sreče kovač!

Tožba za ločitev zakona je vlože-
na po odvetniku universe analfabe-
tae arabice doktorju Krišpinu Ma-
tadorju, ki ima svojo pisarno pri
»Treh hišah« onkraj Postojne. Baje
je tudi posredovalec za sprejem v
»Čitalnico« že določen in hoče vso
stvar s polnim parom uravnati po do-
mače, da bi le g. C. prišel z malim
denarjem do slovenskih časopisov.
Ampak, gospod posredovalec se zelo
moti, ako misli, da smo vedno le
kmetje. Posebno v takih slučajih, ka-
dar nam hočejo »Nemci« nsta umet-
no zapreti, znamo občeovati z njimi tu-
di »nobel« in ne le »po domače«!

Südmarkina podružnica »Süd-
gau« ni baje radi te najnovejše krize
nič razburjena, ampak živi, dasi na
smrtni postelji, v zdravem humorju
— Vergnügen. Odkar je obolela, jo
zapuščajo vsi domači prijatelji. Vsi
kako »Luderbaiberl« bi ji lahko dali
za postrežnico, a ni tega niso storili.
Prijateljice, katerim je bila preje
zvezda vodnica, hodijo sedaj svojo
pot in se ne menijo za njo. Neki aka-
demik, njen najboljši častilec v sre-
nih časih, ko so bili planinski nem-
škutarji in Nemci še prijatelji, ne
prestopi več njenega praga. Tako od-
pada list za listom. Tega so krivi slo-
venski »hujkačji«, zlasti oni »Sla-
wenhetzer« iz kota in domači prepri
med seboj. Obžalujemo usodo mlade
dame, katero so razni narodni lahko-
živci, ljudje, ki so danes tega. Intri
drugega mnenja, izvabili iz Nemčije,
da je pod imenom »Südgau« nasto-
pala na nemškem odru v Planini in

»Südgau« primadomo — »Südmar-
ko«. Bil je prizor za bogove, kadar
sta nastopila z znanim basistom prof.
Schantzerjem — ljudje še pomnijo
pevca Korenovega Korina — in pela
duet. A sedaj? Nemška arena v Pla-
nini je podrtá, »Südgau« je brez služ-
be in — lakote umira. Sic transit glo-
ria mundi!...

Neka nemška oseba v Planini je
dejala nekoč nekemu hlapcu, da se
bodo v Planini Slovenci sezigali, po-
kopavali pa samo Nemci. Bržkone
naj bi bilo to za pobožne Planince
strašilo. Gospoda, kaj pa večina od
Vas, to ste renegatje, kaj pa bo z Va-
mi?! Ste li pozabili sami na sebe?!
Pometajte pred svojim pragom! Po-
kopati Vas po lastni izjavi ne bodo
smeli, ker Vaša kri ni nemška, sež-
gati tudi ne, ker nečete biti to, kar
ste bili in ste faktično še — Slovenci!
Mogoče mislite na to, da Vas bodo po-
jedli zamorci, kadar bodešete potovali
s sodom v centralno Afriko?! Poko-
pati se na Slovenskem nikar ne pu-
stite, ker bodešete težko počivali v oni
slovenski zemlji, katero ste izdali!...

„Krtinski vaščani.“

Na članek v »Slovenskem Naro-
du« odgovarjajo Krtinci v »Sloven-
cu« z dne 17. septembra t. l. Ta odgo-
vor ali popravek je čisto nekaj pose-
nega. Odlikuje se, to se mora Krtin-
cem pripoznati, po neumnosti, laži in
skrajni nesramnosti. Pravijo, da je
bil članek v »Slovenskem Narodu«
konfuzen, da ga ne razumejo. A bil
je že tako pisan, da ste ga prokleto
dobro razumeli. Iz celega odgovora
je razvidno, kako neprijetno vam je,
da je neznani znanec, tako imenujete
dopisnika, nekoliko podrezal v gnile
krtinske razmere. Zvijate se na vse
strani in skušate resnico, ki jo je na-
tislil »Slovenski Narod«, spreminiti
v »Slovenec« v laž.

Najhušje pri tem je, da ne veste
nič navesti, kar bi vaše postopanje
opravičilo. Kar se tiče Amerikancev
in društvene podpore, pravite, da se
uiste nič prejeli, imate samo objavlje-
neno. Zakaj pa izdajate vsak teden
buletin, pardon, buletin, kaj ste pre-
tekli teden sprejeli in kaj namera-
vate storiti prihodnji teden? Vi ste
govorili okrog, da imate denar že v
žepu, sedaj pa, ko vas je neznani zna-
nec nekoliko okračal, pa pravite, da
se niste nič prejeli. V enem slučaju
ste gotovo lagali, v katerem; to je va-
ša stvar. Zakaj ne ohranite takih
stvari sami zase? Dalje pravite, da
krivde, da se je ubil veliki zvon, ne
smemo nalagati na hrbet Krtincev.
Komu pa?! Niti v Krtini, niti v oko-
lici, ne dobite človeka, ki bi ne trdil,
ako hoče resnico govoriti, da je krtin-
ska bahavost ubila veliki zvon. Tu ne
»omagajo nobeni popravki. Kar se pa
Spurea tiče, je popolnoma nedolžen.

Če bi se zvonovi nikdar ne ubili,
bi zvonarji nikdar novih ne vili, s
takim besedičenjem hočete svojo sla-
bo vest potolažiti. Zdaj šele pravza-
rav vemo, zakaj ste zavrgli stare
kemblje in napravili nove, pretežke.
Iz same skrbi za kapitaliste-zvonarje.
O, krtinski prvaki! Kako krasno se
zagovarjate! Dotičnik pa, ki vam je
sklanjal popravke, zasluži, da ga pri
prvi priliki imenujete častnim občan-
om. Ali bi ne bilo veliko pametne-
je, če imate toliko denarja, da ne ve-
ste kam z njim, da bi podpirali občin-
ske berače, ne pa tujih, nam sovraž-
nih kapitalistov?!

»Z orgljami, zvonovi se nič ne po-
stavljamo, in prizadete nič ne obe-
žujemo.« Kdaj se je še kdo z ubitim
zvonom postavil? »K cerkvi stori-
mo vsak po svoji moči, kdor več upa,
ta več naredi.« Tu zopet bahate in la-
žete. Zakaj ste pa za zvonove pobirali
pri svojih sovaščanih dvakrat? Ko
ste videli, da sami nič ne opravite, da
masa ni voljna veliko prispevati, ste
v svojem obupu poklicali dobskega
kaplana na pomoč, da je ta pritiskal
na ljudi. Dobski kaplan že ve, kaj de-
la. Drži se strogo programa klerikal-
ne stranke, da je treba našega kme-
ta gospodarsko dvigniti. In mi smo
popolno prepričani, da se je odzval
vašemu vabilu le radi tega, ker hoče
krtinske kmete gospodarsko dvigniti.
Na vprašanje, kdo je izizivač, bodi krtin-
ski Marti povedano, da naj se pazi.
Družace bo začelo treskati tako, da se
ji niti ne sanja. Nesramnim napadom
— čeprav mlo prosite, da naj se vas
pusti pri miru — bode vedno sledil
primeren odgovor. Na svidenje!

Dnevne vesti.

+ Združenje »Slov. Naroda« in
»Narodnega Dnevnika« je obudilo na
Štajerskem kakor tudi v drugih slo-
venskih deželah občno zadovoljstvo,
saj uvideva vsakdo pomen tega skle-
pa za vse slovenstvo. Ker marsikate-
ri izmed dosežanjih naročnikov »Na-
rodnega Dnevnika« na Štajerskem
došle »Slovenskega Naroda« še ne
pozna bliže, bomo različitim redakci-
bam in društvom na Štajerskem, ki
se bila naročila na »Nar. Dnevnik«

poljudali osem dni naš list na ogled. Prosimo jih pa, naj nam tekom osmih dni zanesljivo podložijo naročnino, ker sicer bi jim morali list brespogojno ustaviti. Tudi tiste naročnike, ki so poslali izjave za naročbo, prosimo, naj nam podložijo čim prej naročnino. Red se da pri časopisih vzdrževati samo, če se naročnina naprej plačuje.

— Ljubljana, ljudske šole in šuklje. V svojem znanem članku o novem cestnem zakonu se je šuklje povzel tudi do gorostasne trditve, da Ljubljana nič ne čuti, kar mora plačevati za ljudske šole na kmetih. Šuklje sam ne plača nobenega davka v Ljubljani in otroci njegovi so tudi že odrasli ali tako nespametno bi vendar ne smeli govoriti. Ljubljana plačuje že mnogo let dobro tretjino vseh stroškov za šole na kmetih, dasi od tih šol ničesar nima, kakor ne bo imela ničesar od novih cest. Te mastne tisočake, ki jih mora Ljubljana dajati za šole na kmetih, pogreša mestna občina prav bridko. Ali ni to skrajno krivično, da mora Ljubljana plačevati mnogo tisočakov za šole na kmetih, vsled česar za svoje lastne šole ne more tega storiti, kar bi bilo potrebno? Če bi Ljubljana mogla tišti denar, ki ga zdaj plačuje za šole na kmetih, porabljati za svoje šolstvo, bi imeli v Ljubljani lahko vse drugačne razmere. Zda je po 70 do 80 in še več otrok v enem razredu. Tega bi gotovo ne bilo, če bi Ljubljana ne bila prisiljena plačevati toliko za šole na kmetih. Zda nimamo v Ljubljani prave meščanske šole, dasi bi jih več prav nujno potrebovali, a če bi ne bilo Ljubljani toliko plačevati za šole na kmetih, bi igraje vzdrževala kar tri ali štiri meščanske šole. Ljubljanska mladina trpi škodo na vzgoji in izobrazbi kar mora Ljubljanska občina s svojim denarjem skrbeti za vzgojo in izobrazbo kmečkih otrok. Potem pa še pride kak šuklje pa se predzne govoriti, da Ljubljana nič ne čuti tistih ogromnih tisočakov, ki jih plačuje za šole na kmetih.

— Klerikalci med sabo. Deželni poslanec Mandelj se je odpovedal mandatu. Znano je splošno, da je to storil, ker ne mara slediti stranki, ki je krenila na tako čudna pota. Seveda je to klerikalcem skrajno neprijetno, saj je to najboljši dokaz, da trpi v svojih vrstah same kimonve. Klerikalna stranka — to je podjetje nekaterih posamičnikov in v taki stranki seveda ni prostora za ljudi, ki imajo kako mnenje in kako prepričanje. Značilno za klerikalce je, kake nagibe navajajo za odstop g. Mandlja. V »Straži« pišejo, da je zaradi tega odstopil, ker ni postal deželni odbor. Mandelj je šel za klerikalce mnogokrat v ogenj, eksponiral se je za in delal je zanje, a sedaj, ko se je umaknil iz politike, ko je odložil svoj mandat, ga predstavljajo kot štreberja in koristolovca, samo da bi prikriji nasprotje v stranki! Lepo plačilo je prejel g. Mandelj!

— Politično društvo za Kolizejski okraj vabi vse svoje člane in prijatelje društva na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 8. januarja 1911 ob 10. dopoldne v gostilni g. Gorseta na Marije Terezije cesti. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Dopolnilne volitve. 3. Slučajnosti. Možje, udeležite se obnega zbora polnoštevilno! Odbor.

— Še enkrat Peerz. Kar je ta človek počel v svoji uradni lastnosti, presega pač vse meje. V nemških učiteljskih in političnih listih so Peerza dolžili najgrjnih hudodelstev. Označili so ga kot zločince in navedli celo dolgo vrsto uprav gorostasnih slučajev iz njegovega »delovanja« za šole in za nemštvo. Poleg tistih nemških listov, ki smo jih že opetovano navedli, je tudi mesečnik »Die Landeshule« priobčil vse te obtožbe in vse te kričaje. A Peerz se ne upa tožiti. S praznimi izgovori polepsuje svoj beg. Strah ga je dokaza resnice. S tem je Peerz sam sebe obsodil, da ni o njegovi krivdi nobenega dvoma več. A ta človek je še vedno okrajni šolski nadzornik in učiteljski profesor. Za slovenskega učitelja zadostuje najneznatnejša malenkost, da mu vrta zavijajo, Peerz pa je obdolžen pravih zločinov, a dasi se ne upa tožiti, je vendar še vedno okrajni šolski nadzornik in učiteljski profesor! Da se kočevsko nemštvo temu kakor en mož ne upre, je pač nad vse značilno in le kaže, kakšne nazore o šoli, o učiteljih, o moralni in o nadzorniških dolžnostih ima to kočevsko nemštvo. A še veliko značilnejše je, da se kranska cerkvena ali duhovniška stranka ne upre. Duhovniki vedno govore, kakor bi imeli vso moralno v zakup. Strašno so ogorčeni zaradi vsakega najbolj nedolžnega plesa, a za Peerzovo početje je »Slovenec« šele sredi našel prvo grajalno besedo in še to samo vsled škandalov, ki jih delajo kaplanu Kopitarju. Tu se vidi, kako naša duhovniška stranka še največje demoralizacije štiti, samo če se gre za človeka, ki klerikalni stranki usluže izkazuje, pa naj je tudi tako zagrizen nasprotnik Slovencev, kakor Peerz. Kako more biti pri taki stran-

ki podoben duhovnik, nam je res nerazumljivo.

— Volitev v delavsko zavarovalnico v Trstu. Že v jutranji izdaji smo poročali, da je bil sredi končan skrutinij. Izid volitve je presenetljiv; odkrito povedano, nismo pričakovali tega izida. V vseh skupinah delodajalcev so sedaj zmagali italijanski kandidati in smo torej Slovenci izgubili dva zastopnika. V skupini delojemalcev nismo Slovenci doslej imeli nobenega zastopnika, sedaj pa smo pridobili zastopstvo v IV. skupini in v razsodišču delojemalcev. Pravzaprav je torej ostalo vse pri starem, toda zadovoljivo to ni in čudimo se, kako je moglo priti do tega. Kadar dobimo natančne podatke o številu oddanih glasov, bo treba to zadevo vzeti nekoliko v pretrse.

— Moravski trg Lesce... V zadnji številki »Dom in Sveta« trdi dr. Jos. Tominec v članku o Ajdovskem gradu, da ne bomo nikoli našli na nobenem zemljevidu tistega kraja, ki ga imenuje Prešeren (v romanci »Judovski deklec«) »moravski trg Lesce«. Gospod doktor se moti; omenjeni kraj se prav lahko najde na zemljevidu, in sicer južno od Kunštata, med Svitavo in Svarcavo, na Moravskem. Trg ima približno toliko prebivalcev, kakor dolenska metropola ob Krki; med njimi je nekoliko Židov. Ko sem se mudil meseca julija leta 1896. pri strici v Rakodavih pri Tovačovu (postaja Bradek) ob reki Moravi, torej na Hani, smo napravili nekake dne izlet v Lysice. Horáci, ki tam bivajo, izgovarjajo Lěsece, kakor tudi bele namesto byly itd. Tam ima grof Dubsky svoj grad z lepim vrtom in »divnjakom« (č. obora, n. Tiergarten), v katerem so bile navadno srne. Judovskega templja nisem zapazil; najbrž se zdaj »deleč stoji«, kakor pravi vrbski labod v svoji romanci. Koliko se je že ugibalo o pomenu besede »divnjak«! Prepričan sem, da je bil tisti moravski grofič, o katerem beremo v življenjepisih našega pesnika, grof Emanuel Dubsky, ki je bil rojen leta 1806. in študiral jus na Dunaju približno od leta 1824. do 1828. Prešeren, ki je bil najbrž instruktor Dubskega, je lahko slišal od tega marsikaj o moravskih razmerah. Naj še omenim, da je imel Emanuelov oče v vsoti lasti tudi posestvo Drnovice, ki ni predaleč od Lysic. — Prof. Ivan Koštič, t. č. v Gradu.

— Nemške marke na Spodnjem Štajerskem. V Berlinu je neko društvo za nemštvo v inozemstvu. Kakor vsako leto so nemške device nabrale večje vsote za nemštvo v inozemstvu ter jih razdelile za božičnice. Spodnje Štajersko je dobilo 455 mark t. j. 582 K 35 vin. Od te vsote so dobili otroški vrteci v Studencu, Brežicah in Velenju po 25 K, šola v Krčevini 58, v Pobrežju pri Mariboru 50, v Tenznem 40, v Slov. Bistrici 30, v Sevnici, v Vojniku, Hrastniku, Pirkrahu, Laškem, Sv. Lenardu, St. Ilju, Ljutomeru, Ormožu, Slatini in na Pragerskem po 25 K. Pa bodo vendar Nemci še vedno trdili, da se ne podpira germanizacija po naših slovanskih deželah z nemškimi markami. Seveda vlada to popolnoma mirno gleda. Radovedni smo, kaj bi rekla naša slavna vlada, če bi Slovenci dobili par sto rubljev ali dinarjev za podporo naših res potrebnih slovenskih šol, katerih nam država navzile svoji zakoniti dolžnosti neče dati.

— Celjska Zveza in klerikalci. V četrtki je bil v Celju občni zbor štajerske Zveze. Na to zborovanje so prišli tudi klerikalci kot zastopniki nekaterih bivših članov in so dvignili velik kraval o katerem poroča »Slovenec« pač tako, kakor njemu kaže. Mislim, da stoji gotove klerikalne organizacije na tako slabih nogah, da klerikalci pač nimajo nobenega vzroka uganjati take burke.

— Vojaške vesti. S 1. januarjem 1911 so imenovani pri ljubljanskem domobranskem pešpolku št. 27: za poročnike v neaktivni službi neaktivni praporščaki in kadeti: Rudolf Delkin, Viljem Bukovnik, Jožef Trotinčič, Božidar DeFranceschi; za praporščake v neaktivni službi: Franc Kadunc, Rudolf Volek, Tomaž Smetana, Avguštin Hladky, Karel Mohr, Jožef Kuntner, dr. Leopold Lampe in Leopold Mastnak; za neaktivne kadete: Milan Klemenc, Albin Domelj, Matija Škerbec, Herman Liseč, Viktor Durini, Jurij Sousa, Anton Šleis, Anton Doležal, St. Barle.

— Izpremembe pri graškem namestništvu. Dunajska »Zeite« znova poroča, da postane baron Haerdte štajerski namestnik, o sedanjem štajerskem namestniku grofu Claryju pa poroča, da postane generalni intendant dvornih gledališč na Dunaju.

— Potrjen zakon. »Wiener Zeitung« objavlja zakon z dne 22. t. m. o ustanovitvi podobnega fonda za stanovniško oskrbo.

— Zrebanje ljubljanskih srečk. Prihodnji ponedeljek, dne 2. januarja, se vrši v prostorih tujkajne mestne blagajne 46. zrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Iz-

zrebal se bo 800 srečk z glavnim dobitkom 50.000 kron. Zrebanje, ki je javno, se prične ob 10. dopoldne. Mestna blagajna bo omenjenega dne za promet s strankami zaprta.

— Na delavsko zadrugo fotografov v Ljubljani prihajajo od vseh krajev pritožbe, da agenti dvomljivo eksistence obiskujejo naše kraje, se izdajajo za fotografe in hodijo od hiše do hiše ter mamijo občinstvo, da se pusti fotografirati in sprejemajo naročila na povečane slike, razglednice itd. Ker so slike, ki jih kažejo za vzorec, navadno dobro izdelane, se jih žalibog mnogo udele na ta tim. Seveda je treba dati pri tej priliki precejšnji predujem: Ko je pa kdo kaj naročil, dobi v najboljšem slučaju po preteku več mesecev kako skrajno slabo mazarijo. Največkrat se pa pripoti, da pri dotičnem agentu naročenih slik sploh ni in izročene denarja tudi ne več. Ako naročnik potem toži, izve, da je postal žrtev prefriganega sleparja. Občinstvo se torej v lastnem interesu opozarja na te agente-fotografe, kateri niti nimajo oblastveno potrjene pravice. Dandanes imamo že fotografov-domaćinov zadosti, ki bodo gotovo vsaj bolje postregli kot pa tak tujec, od katerega se niti ne ve, od kod in kaj da je, in ga vidite samo danes, potem pa nikdar več. Ker se je v zadnjem času več takih slučajev pripetilo, prosim deželna zadruga fotografov v Ljubljani slavno občinstvo, da ji poroča v vsakem slučaju oškodovanja. Kakor hitro dobi zadruga dovolj gradiva, bo denegirano nastopila in upati je, da se bo de po tem vendar posrečilo tako počenjanje omejiti.

— Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica. Gospod Fran Planinč, višji revident južne železnice v p., je podaril Simon Gregorčičevi ljudski knjižnici večje število slovenskih in hrvaških knjig. Veledušnemu prijatelju narodne prosvete bodi izrečena najiskrenejša zahvala! Maščevanje odpuščenega delavca. Peter Kuncer iz Praš je služil pri gostilničarju Alojziju Kunaverju v Dravljah kot hlapec. 24. t. m. je bil pa odpuščen iz službe. Vsled tega se je hotel maščevati. Naslednjega dne je prišel med 6. in 7. uro, ko so bili vsi pri maši, v Kunaverjev hlev, tam z gnojnicami vilami pobil eno kokoš, zlomil potem gnojne vile in neko svetilko. Na to je odšel ter vzel ubito kokoš s seboj.

— Požigalec. Iz Kamnika poročajo: 25. t. m. proti deseti uri ponoči je zgorel kozolec Marije Kečelj iz Trzin, vreden kakih 400 kron. Sosedom se je posrečilo ogenj lokalizirati ter na ta način rešiti s slamo krito hišo Apolonije Ručiglaš, ki je bila oddaljena samo sedem korakov. Kozolec je najbrže nekdo zažgal. Osumljen je nek 28letni delavec iz Trzina, katerega so tudi prijeli ter ga izročili kamniškemu ur. sodišču.

— Rado Sedej. Včeraj je umrl v Kranju delavni tajnik »Narodne čistnice« g. Rado Sedej. N. v. m. p. Napad. Ko se je pred kratkim 61letni posestnik Janez Markun iz Baselja v kranjskem okraju peljal iz Preddvora domov, so ga na okrajni cesti blizu Zgornje Bele napadli trije, s palicami oboroženi mošče. Eden ga je tako udaril, da je oblezel. Njegov konj je prišel proti eni uri po polnoči sam domov. Markun je dobil težke poškodbe in si je tudi eno rebro zlomil. Ko se je proti jutru zopet zavedel, se je le s težavo privlekel domov.

— Poučno predavanje. Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem priredi v nedeljo, dne 8. januarja 1911 ob polu 2. uri dopoldne na Bledu v hotelu »Evropa« poučno predavanje. Na tej osebito za obrtnike važni prireditvi bodo predavali: 1. gospod Ivan Kregar, predsednik zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem o obrtnem pospeševanju in izobrazbi obrtnika. 2. Gospod inženir Dušan Sernee o elektriki in mali obrti. 3. Gospod dr. Fran Windischer, tajnik trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani o stancovski in gospodarski organizaciji obrtnika.

— Zaboj z galanterijskim blagom ukradel. 26. t. m. med šestimi in sedmimi uro zvečer je bil trgovki Mariji Sinkarjevi v Javorniku ukraden zaboj z galanterijskim blagom in sicer z voza, ki je stal pred gostilno Jožefa Menejgerja na Savi. Ravnoisti tat je ukradel vozniku Cirilu Bajželju pelerino. Zaboj so našli naslednjega dne na vrtu Menejgerjeve gostilne in sicer napol praznega.

— Mokronog. Pred kratkim je poročal »Slovenski Narod« o tatvini pri Antonu Zupančiču v Požnigori pri Trebnjem. Tata se je zasledoval pod imenom Stefan Skrt. Dne 29. t. m. pa so orožniki v St. Ruprtu zasledili neznanega moža in ga osumili tatvine volov. Tirali so ga pred okrajno sodišče v Mokronog, kjer se je izdal za Janeza Brezovščka, rojenega v Rihembergu na Primorskem leta 1882., ter da je konjski trgovec. Ko ga je po zaslišanju sodni sluga odpeljal nazaj v zapore, je ušel in bežal kakih 300 korakov daleč od sodnega poslojca. Toda roka pravice

ga je dohitela in je hotel, noče, moral v zapore. Izročilo se ga bo okrajno sodniji v Trebnjem. On sicer taji vsako dejanje, toda njegovo obnašanje in posebno njegov beg govori za to, da je on ukradel vole. Na vesti mora imeti še mnogo drugih grehov, in prav bi bilo, da se morebitni oškodovanci, ki imajo njega na sumu, oglasijo pri sodišču v Trebnjem.

— Iz Radeč se nam piše: Trgovci trga Radeče in trgovci na Zidanem mostu so sklenili zanprej opustiti razdajanje vsakovrstnih božičnih, novoletnih in velikonočnih daril ter bodisi pod kakršnimikoli imeni svojim odjemalcem, ter so v to nadomestilo darovali večji znesek za stavbo nove farne cerkve v Radečah, kar naj cenjeno občinstvo blagovoli na znanje vzeti.

— Odgovor na nemčurško nesramnost. Iz Trbovelj se nam piše: Kot odgovor na barabsko vedenje hrastniških nemčurških gasilcev in turnarjev, ki so 26. t. m. med potjo pri pogrebu bivšega celjskega župana Rakuscha v kolodvorski restavraciji v Trbovljah pokazali svojo nemško kulturo in pieteto na ta način, da so pometali družbene vzgalice po tleh, jih pomendrali in nadomestili z sudmarkinimi, so slovenski železničarji postaje Trbovlje nabrali za družbo sv. Cirila in Metoda 12 kron, katero vsoto so poslali družbi. Na zdar!

— III. narodna zbirka, ki jo je priredil klub naprednih slovenskih akademikov v Celju, je imela dohodkov K 1640-04 in stroškov K 49-85. Razdelil se je torej znesek K 1590-50 in sicer takole: Družba sv. Cirila in Metoda za obrambni sklad K 400; podporno društvo za slovenske visokosole v Pragi K 100—; na Dunaju K 100— in v Gradu K 100—; dijaška kuhinja v Celju K 100—; v Mariboru K 100— in v Ptujju K 75; božičnica v Polzeli K 25—; v Muti K 20—; v Slovenski Bistrici K 20—; »Sekolski dom« v Celju K 20—; v Hrastniku 25 K; »Sokole« v Sent Pavlu K 20—; »Sokole« v Rajhenburgu K 25—; »Sokole« v Ormožu K 50—; klub v Celju K 100—; slovenska šola v Mariboru K 25—; ljudska knjižnica v Gaberjih K 25; v Laškem trgu K 25—; v Slovenski Bistrici K 25—; ljudskim knjižnicam »Bodočnosti« 50 K; ljudskim knjižnicam »Prosvete« (odsek Konjice in Slov. Bistrica) K 70—; Narodna čitalnica v Celju 50 K in Slov. plan. društvo (savinjska podružnica) K 40.

— Svinjar. Poljedelskega delavca Valentina Pergerja v Klakah pri Kožjem so aretirali ter ga izročili okrajnemu sodišču v Kožjem, kjer je zlorabil neko 10letno in neko 11letno deklico. Za zločin so izvedeli, ker sta obe deklici oboleli.

— Gostilničarjeva božičnica. Iz Sent Jurja ob južni železnici nam poročajo: Na sveti večer je prišel posestnik Frane Pintar popolnoma pijan v gostilno Mihaela Podgrajška v Dravljah pri St. Jurju ob južni železnici. Tam se je začel nek Janez Zidaršek s Pintarjem prepirati. Gostilničar je hotel ta prepir končati in sicer s tem, da je prijel Pintarja ter ga s tako silo na tla podrl, da si je Pintar pretresel možgane. Nezvestnega so ga odnesli domov.

— Svoje starše ukradla. Iz Sevnice poročajo: Natararica Marija Cvirn na Blanci je odpeljala svojim staršem vola v vrednosti 400 kron ter ga prodala nekemu mesarju v Sevnici za 240 kron. Predno je pobegnila, je doma vlomila v nek zaboj ter ukradla iz njega 310 kron. Ko se je v neki gostilni ravno prav dobro zabavala, so jo aretirali.

— Davčno knjižico ponaredila. Iz Šostanje poročajo: Posestnica Terezija Mandelj je na Malem Vrhu je v svojih dveh davčnih knjižicah popravila vpise o plačilnem davku na višje vsote. Ker so bile ponaredbe prenerodne, jih je davčni uradnik takoj spoznal ter vso stvar ovadil sodišču.

— Roparska tolpa. Iz Radgone poročajo: Že dlje časa straši v okolici Radgone dobro organizirana roparska družal: posebno rada krađe kosi. Tako je bila zopet 25. t. m. ponoči pridno »na delu«. Posestnikoma Poderiču, vulgo Kočberju, in Zieglerju v Potrni so ukradli vse kokoši. Tudi v Zenkoveh so skušali tatovi svojo srečo: vlomili so na štirih mestih, a so jih povsod nagnali. Pred nekaj dnevi so hoteli zločinci vlomiti v skladišče trgovca Polaka v Kaltenbrunn, ki jih je pa pregnal s streli. Zaslediti dosedaj še niso mogli nobenega teh zviti in bevarnih uzmočev, ki imajo svoje bivališče najbrže v sosedni Madžarski. Razumljivo, da je prebivalstvo v okolici radgonski vznemirjeno vsled teh neljubih nočnih obiskov in da je podvojilo svojo pozornost.

— Nemški človekoljubi. Kakšno ljubezen imajo Nemci do svoje stradalajoče družine, kaže pač najboljši sledeti slučaj, o katerem poročajo graški listi. V Gradu je nek mizar-ski pomočnik Zobel pred kakimi petimi meseci zapustil svojo ženo in 6 otrok ter odšel v Münchnachlag. Ubo-

ga družina je od mraza in gladu umrala, dokler ni mož, oziroma oče pisal za božič zavoj, na katerem je bilo zapisano »9 kilogramov mesa za otroke«. Družina, posebno pa sestrada otroci so bili veseli, da se zopet enkrat do sitga najedo — ko pa ma odpre zavoj, najde v njem velik kamen in palico. Takega čina je zmogel pač samo Nemec.

— Iz Globasnice na Koroškem nam poroča: Pred kratkim je nastalo v farni cerkvi veliko razburjenje. Nek posestnik je prišel v cerkev, pokleknil pred altar in kričal »hudič« — hudič sedi tam za altarnjem. Kričal je toliko časa, da so prihiteli njegovi prijatelji in ga odpeljali v cerkev. Nekaj dni pozneje je opozorili v blaznico v Celovec. Mož zblaznel, ker je v neki pravdi izgubil vse svoje premoženje.

— Drugi planinski ples v Trstu. Po daljšem odmoru tret let se bo vršil dne 11. februarja 1911 drugi veliki planinski ples v Trstu. Da bo de le enak svojemu predniku, t muč istega še celo prekosil, to pričajo ogromne priprave, ki se vršijo raznih odsekih in podoborih z v marljivostjo. Ples se bo vršil vseh prostorih Narodnega doma, veliki gledališki dvorani, Sokolov telovadni dvorani itd. Vsi ti prostori bodo spremenjeni v diven planinski svet, kojih opremo izvršuje kaj skrbno dekoracijski odsek pod spretnim vodstvom našega slikarja-umetnika Fr. Gl. Ker letos planinski ples Ljubljani odpade, upamo, da pohi vsi navdušeni planinci in planinister njih prijatelji dne 11. februarja na veliki planinski ples v Trst.

— Zagonetna smrt. Iz Trsta poročajo: Nek kmet z imenom Ferluga našel predvčerajšnjim v Trsteni v tržaški okolici v nekem vodnjaku utopljenca. Spoznali o v njem šestnika Jožefa Bana. Na obrazu imel več poškodb. Preiskava bo ogla, na kakšen način je Ban umrl.

— Iz prvega nadstropja skočila. Zagreba poročajo: Policija je predvčerajšnjim izvršila pri neki deklini imenom Magda Jurković hišno preiskavo. Ko je bila preiskava končana, jo je stražnik pozval, naj gre njim k neki stranki, da bo tam kaj frontirana. Začetkomu mu je ravno sledila. Kar naenkrat ga je prosila, naj ji dovoli, da gre na stranišče. Šla je v nek kabinet v prvem nadstropju ter skočila skozi okno dvorišče. Dobila je težke notranje poškodbe.

— Elektroradiograf »Ideal«. Z ven glavne pošte ima od sobote decembra 1910 do torka 3. januarja 1911 sledeči spored: Kadilec za star (Komično.) Zurnal Pathe št. 1 (Sport). Beg iz egiptovskega suženstva ali Obljubljena dežela. (Umnški film.) Tolstega pogreb. (Izren posnetek.) Lukov svak se priklje z vlakom 5:55 h. (Komično.) Idatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9: Junaška rodbina (Drama.) Otok Bornholm. (Naravposnetek.)

— Obljubljena dežela ali beg egiptovskega suženstva je najnovša umetna kinematografska repdukeja, ki jo proizvaja k novem letu kinematograf Ideal. Odlikuje se po krasnih dekoracijah in izbnem predstavljanju, ter je obisk vsakega izplačljiv.

— Pri snovanju zrebanju v klmatografu »Ideal« je zadela prvi bitek srečka serija 5973 št. 103, druga serija 880 št. 367.

— Slovenska Filharmonija pri na novega leta dan v veliki Unions dvorani ob pogrnatih mizah ve ljudski koncert pod osebnim vstvom kapelnika g. Czajaneka. Sred to pot izključno zabavna operna glasha. Začetek koncerta ob 8. zčer. Vstopnina 60 v. — Obenem rznanja imenovano društvo, da bo času predpusta samo še en ljudski koncert, in sicer na dan sv. Treh kltjev (6. prosinca 1911.) Za ta koncert pridobilo se društvo za sodelovanje znamenito solistko na harfo gospo Grünwald z Dunaja. Natančno poročilo o tem koncertu sledi.

— Prijeta žepna tatila. Ko je v raju nek kovač iz Gorenjskega v ne gostilni v Kolodvorski ulici zaspel se je urinila k njemu 33letna brezselna služkinja Katarina Zavbeto iz St. Vida pri Zagorju ter r ukradla iz telovnika srebrno žepuro. Ker je oškodovanece tatvino kaj opazil in ovadil, je policija tatikmalu nato izsledila in aretvoja. Pri aretaciji je imela Zavbeto ukradeno uro še pri sebi. Oddali so pristojnemu sodišču.

— Aretovana je bila zaradi napanja in tatvine 20letna služkinja Franciška Završnikova iz Školke, potem istakot zaradi postojnja neka 18letna šivilja iz Doleškega in 20letni hlapec Anton, kateri je bil zagrešil neko nenravdejanje.

— V Ameriko se je včeraj ho odpeljati delavec Jožef Bučar iz Dul pri Krškem ter se s tem odtegti vojaški dolžnosti. Na kolodvo službujoči stražnik mu je na nakoprenčel in ga aretoval. Oddali so deželnemu sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj so se 2 južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 16 Hrvatov, 6 Slovencev in 9 Macedoncev.

Izgubljeno in najdeno. Slikarski pomočnik Ivan Gregorič je izgubil žensko ročno torbico s srednjim vsoto denarja. Mesarski mojster Josip Koprivec je našel usnjat potni kovec.

Nova kavarana. Gosp. Stefan Miholič obče znan in priljubljen kavarar v Iliriji, kupil je kavarno Pua na Sv. Petra nasipu, katero otvori popolnoma na novo opremljeno dne 1. svečana 1911. G. Miholič je poznan še iz časa, ko je bil plačilni marker v Narodni kavarni, Evropi ter Avstriji. Novo podjetje se toplo priporoča.

Gostilno »pri Raku« na Krakovskem nasipu prevzel je gospod A. Kamel, Slovenec iz gorške okolice.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 3 kontoristi, 1 potnik, 5 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 1 pomočnik speerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 5 prodajalk, 4 učenci. Službe išče: 3 knjigovodji, 2 korespondenti, 4 kontoristi, 2 potnika, 2 poslovodja, 21 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov železninske stroke, 12 pomočnikov manufakturne stroke, 16 pomočnikov speerijske stroke, 5 pomočnikov modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 13 blagajničark, 15 prodajalk, 4 učenci, 2 učenci. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Ameriške novice. Rojak ustreliš soprogo. V mestu South Canon, Colorado, je dne 5. decembra rojak Josip Puh iz Skočijana pri Vel. Laščah, star 26 let, ustrelil svojo ženo Marijo roj. Gajda iz Mar. Dev. v Polju pri Ljubljani, staro komaj 17 let, ki je prišla pred šestimi meseci tjakaj k svojim staršem. Morilec klobuk so potem našli ob reki, iz česar sklepajo, da je po dejanju skočil v vodo in izvršil samomor. Vzrok: ljubosumnost.

Narodna obramba.

Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje zavezali plačati p. n. gr.: 862. Dr. Janko Šavnik, odvetniški kandidat v Trstu; 863. Hinko Candolini, predstojnik pok. urada v Trstu.

Društvena naznanila.

Silvestrov večer ljubljanskega »Sokola«. Mramornati kipi na današnjem Silvestrovem večeru ljubljanskega »Sokola« v telovadnici Narodnega doma: 1. Borilci. 2. Iz olimpijskih iger: tekma v teku; 3. borba za truplo Patroklejevo; 4. Perzej z glavlo Meduse (Ben. Cellini); 5. rokoborci; 6. David (Mich. Angelo); 7. lov za srečo. — Spored koncertnih točk: 1. Koračnica; 2. Stiaral: »Slovanski motivi«, overtura; 3. Lehár: »Knežna«, valček; 4. Dvofak: »Slovanski ples« št. 8; 5. Jaki: »Slovanski biseri«, potpourri; 6. Suppe: »Pique Dame«, overtura; 7. Zajc: Duet iz opere »Zrinjski«; 8. Lehár: »Grof Luksenburški«, potpourri.

Znano je, da telovadno društvo »Sokol I.« neumorno skrbi za svoje člane in prijatelje, zato se je zamislil napraviti v soboto, dne 7. januarja v Mestnem domu prav domač zabavni večer, še veliko bolj zabaven kakor je bil japonski in sicer »planinski večer« zato priporočamo za nežni in nenežni spol samo kmetske, turistične in športne obleke.

Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi danes ob osmih zvečer Silvestrov večer v »Mestnem domu«. Sodeluje pomnoženi ljubljanski sekstei. Spored: 1. J. Ocvirk: »Napitnica«, moški zbor. 2. »Dve narodni pesmi«, moški zbor. 3. J. Muhvič: »Mir«, četverpesev (br. Lumar, Rozman, Stancar in Pipp). 4. E. Adamič: »Vasovalec«, moški zbor. 5. Komični prizor. Med posameznimi točkami svira godba. Opolnoči alegorija, po polnoči ples. Vstopnina 1 krono.

Orožniški upokojenci na Kranjskem se vabijo na ustanovni občni zbor, provincijalnega odbora državnega društva orožniških upokojencev za Kranjsko, ki se vrši v nedeljo, dne 8. januarja ob pol 4. popoldne v restavraciji »Novi svet« na Marije Terezije cesti v Ljubljani. Predmet: volitev odbora in vpisovanje članov. Posebno se opozarja na to zunanje gospode kolege.

Circolo italiano — laški krožek je dobro obiskan. Prvi tečaj se vrši 2krat na teden, vsak ponedeljek in četrtek zvečer od 8. do 9. ure; II. tečaj pa le vsak torek od 7. do 8. — Članarina znaša mesečno 2 K. Pouk v I. tečaju je toliko napredoval, da je obisk priporočati zlasti onim, ki imajo že nekaj predznanja v gramatiki, a ne še dovolj za II. tečaj. — Kogar zanima

lektura, naj se zgleda na novo dne 5. januarja 1911 ob 8. zvečer v I. nadstropju mestnega deklarskega liceja, kjer se lahko prijavi kot član. Tudi v II. tečaj lahko vstopijo novi člani.

Telovadno društvo »Sokol« v Kamniku priredi dne 5. svečana prihodnjega leta v zgornjih prostorih Društvenega doma društveno maskarado. Kamničane in drugo občinstvo opozarjamo že sedaj na to prireditev.

Prebivalcem šentjakobskega okraja!

Danes v soboto, jutri v nedeljo, ter v ponedeljek in torek popoldne od 3.—8. izpolnjuje :

gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj popisovalne pole za ljudsko štetje za vsakega farana brezplačno.

Kdor želi glede tega pomoči in pojasnil, naj se zgleda v gostilni pri Zupanu na Sv. Jakoba trgu, kjer bo v tem času posloval društveni odbor. Potrebne listine kakor rojstni list, domovinski list ali delavsko knjižico je prinesiti seboj.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Prihodnji predstavi bosta jutri, na Novo leto, dne 1. januarja, in sicer popoldne ob 3. uri pri nižnjih cenah Lehárjeva opereta »Grof Luksenburški« (izven abonementa; za lože par); — zvečer ob 7. se igra prvič burka »Mišnica« (za nepar) z g. Danilovo, g. Verovškom in g. Bohuslavom v glavnih vlogah. Sodeluje ves ensemble. — V torek opereta Kalmána »Jesenski manever« (za par). — V četrtek prvič drama »Zavetje«, spisal Dario Nicodemi.

»Glasbena Matica«. Prihodnji veliki koncert bo v nedeljo, dne 15. januarja 1911. Izvajale se bodo po pevskega zboru izključno slovenske izvirne, med njimi deloma najnovejše skladbe.

Slovanski Jug.

— Zapisnega proti modernizmu na Hrvaškem. Hrvaški listi poročajo, da je škof dr. Krapac v Djakovu v četrtek popoldne v tamkajšnji katedrali zapisregel duhovnike svoje škofije, da ne pripadajo modernističnemu gibanju. Škofija pokojnega Jurja Strossmayerja je torej prva na Hrvaškem, v kateri se je izvedel znani papežev »motu proprio« proti modernizmu. Smelo lahko trdimo, da bi se pojavi veliki Strossmayer, ako bi še živel, nikdar ne pristopil, da bi se s takimi zapislegami omejevalo slobodno prepričanje podrejene mu duhovščine. Sicer pa je zelo dvomljivo, če bodo take zapislege kaj izdale proti razvoju modernizma.

— Turški konzulat v Mostaru prepovedan. Iz Carigrada poročajo, da je avstro-ogrsko ministrstvo zunanjih del obvestilo turško vlado, da pod nobenim pogojem ne more dovoliti, da bi se v Mostaru ustanovil turški konzulat.

— Veljavnost črnogorskega denarja v Avstriji. Splitskem »Našem Jedinstvu« pišejo s Cetinja: »V listih se je pisalo, da obstoje še neke zapreke, ki zavirajo, da se ni stopila v veljavo trgovinska pogodba, sklenjena med Avstro-Ogrsko in Črno goro. Po informacijah na merodajnem mestu, obstoji edina zapreka v tem, da zahteva črnogorska vlada, da bi imel črnogorski denar veljavnost tudi v Avstriji, kakor ga ima avstrijski denar v Črni gori. Po semkaj došlih poročilih z Dunaja, se avstro-ogrsko vlada tej zahtevi ne upira, vsled česar se je nadejati, da bo v najkrajšem času uveljavljena avstrijsko-ogrsko trgovinska pogodba.

— Jezikovne navedbe v Dalmaciji. Zadrski »Novi List« javlja, da izda namestnik Nardelli naredbo, s katero se s 1. januarjem uvede v vse urade politične stroke hrvaško-srbski kot uradni jezik. Izvzeti so pri tem samo računski uradi, v kolikor se tiče registrov, a tudi pri teh uradih se uvede s 1. januarjem 1912 hrvaščina kot uradni jezik. S tem stopijo v veljavo jezikovne navedbe z dne 26. aprila 1909.

— Slovanski kostumni ples priredi dne 21. januarja 1911 »Rusko-srbski klub« v Beogradu v veliki dvorani pri »Kolarcu«. Te dni se je sestavil odbor odličnih gospe in gospic, ki bo skrbel za slovenske kostume, za slovenske plese in za okrašenje dvorane v slovenskem slogu.

Slovenci in Slovenke! Ne zahtite družbe sv. Cirila in Metoda

Po slovanskem svetu.

— Velik dar škofski »Šolski Matice«. V Toplicah na Češkem je umrl te dni železnični inspektor Lad. Kuchyňa, ki je zapustil vse svoje premoženje — okroglo 300.000 K — škofski »Šolski Matici«. Toplice so po vedini nemško mesto, pokojnik je obdeval tam samo v nemški družbi in je imel tudi za ženo trdo Nemko, ki je bila zelo delavna v tamkajšnjem damskem odseku »Schulvereina«. — Zato ta dar vzbuja v nemški javnosti veliko razočaranje, v češki pa radostno iznenadenje. Pokojnik je ostal kljub narodnostno neprijaznim razmeram, v katerih je živel, dober Čeh, kar je pokazal s svojo zadnjo voljo.

— Kako vse drugače je žal pri nas! — Ruski lierj v Parizu bo odprt po novem letu in bo imel takoj štiri razrede, ki se bodo razširili na 8 razredov. Kdor bo dovršil na tem liceju 4 razrede, lahko vstopi v peti razred gimnazije na Ruskem brez izkušnje. Kdor pa bo dovršil cel licej (seve, kadar bo popoln) lahko vstopi na rusko univerzo. Šolnina bo znašala na liceju 500 frankov. — V Parizu živi 50.000 Rusov.

Izpred sodišča.

Cerkveni tatovi pred zagrebškim sodiščem. 15. novembra sta prišla k zagrebškemu zlatarju Ferd. Schönbuchnerju dva mladeniča, ki sta ponudila v prodaj razne cerkvene križe in kelihe. Schönbuchnerju sta se oba mladeniča zdeli sumljiva. Ko sta pa ta dva to zapazila, sta pobeignila. Schönbuchner je celo zadevo prijavil policiji, ki je začela zasledovati ta dva cerkvena tatova. Redarstvo je dognalo, da se eden od te tatinske dvojice piše Ivan Krčelič, katerega je tudi kmalu na to tudi aretirali. Krčelič je pri policiji priznal, da je 8. novembra njegov tovariš Anton Jevšenak s svojo ženo Lizo vlomil v župno cerkev v Ponikvah na Štajerskem. 14. novembra je prišel Jevšenak s stvarmi, katere je tam ukradel, v Zagreb, kjer se je sestel s Krčeličem. Na to sta šla ukradene stvari k Schönbuchnerju prodajati. Policija je aretirala na to tudi Jevšenaka, njegovo ženo in nekega Kramerja, ki je vedel za ukradene stvari. Zoper vse štiri so uvedli kazensko postopanje, ker se je po vlom izvršil na avstrijskih tleh in ker so Jevšenak, njegova žena in Kramer avstrijski državljani, je celjsko okrožno sodišče zahtevalo, naj se mu vsi trije izroče, kar se je tudi zgodilo. Zoper Ivana Krčeliča se je pa vršila v četrtek pred zagrebškim sodiščem kazenska razprava. Obsojen je bil na deset mesecev težke ječe.

Razne stvari.

Žena mora v šolo! Iz Budimpešte poročajo: Nek poljedelec je z dovoljenjem naučnega ministrstva poročil štirinajstletno hčerko svojega soseda. Zdej je pa prišla šolska oblast na to, da deklica še ni izpolnila svoje šolske obveznosti in je zahtevala od moža, naj svojo ženo vpiše v šolo. Ker tega ni storil, je bil obsojen v denarno globo.

* Z okraski božičnega drevesca se zastrupila. Z Dunaja poročajo: Predčetrstajšnji je umrla v otroški bolnišnici neka deklica. Ker je deklica po zavžitju cukrasti okraskov z božičnega drevesca zbolela, je moglo, da so ti okraski vsebovali strupene barve. Uvedli so preiskavo.

* Duhovnik ustrelil svojo nevesto. Iz Budimpešte poročajo: 24letni reformirani duhovnik Kirnik je trikrat ustrelil proti svoji nevesti, občinski učiteljici Tereziji Benešovi, ter na to nameril revolver proti sebi. Deklica je bila takoj mrtva, Kirnik se je pa smrtnonevarno zadel.

* Svojo mrtvo mater je hotel izkopati. Iz Neunkirchna poročajo: Tu so prijeli nekega delavca, ki je hotel izkopati na pokopališču truplo svoje matere. Pokopališče čuvala in župnika, ki sta mu hotela to ubraniti, je napodil z lopato. Orožništvo ga je nato prijelo. Rekel je, da se je hotel prepričati, če je res njegova mati, ki je tam pokopana.

* Zastrupljenje v cerkvi. Iz Peterburga poročajo: V Peterhofskem okraju je obbolelo po obhajilu v vaški protestantski cerkvi 32 oseb. Dognali so, da je nalil cerkvenik v kelih mesto vina pomotoma neko mešanico žveplene kisline. Tri osebe so že umrle.

* Kuga v Sibiriji. Iz Gornjega Udinska poročajo, da je tam blizu umrla cela rodbina 6 članov za kugo. Leseno bajto, v kateri je rodbina prebivala, so zažgali, pustivši v njej mrljice, ki so z bajto vred zgoreli. Tudi druge so se pojavili slučajji kuge. Ker pa so ob stava izdala obsirne zdravstvene odredbe, se niso v zadnjem času pokazali več novi slučajji te kužne bolezni.

* Omožena šolarica. V Milwaukee v državi Colorado (Sev. Amerika) se je oženil James H. Tylor z dvajsetletno šolarico Marijo Miltched.

V prvih tednih je bila mlada žena zamenjati šolo, in soprog je dobil od šolskega ravnanstva sledeče pismo: »Kakor je iz seznamka o šolskih zamudah razvidno, Vaša 12letna gospa že delj časa ne hodi v šolo. Ker je to zamenjanje šole protizakonito, Vas opozarjamo, da bi bili šolski uradi prisiljeni proti Vam nastopiti z globami ali z zaporom, če Vaša gospa v petih dneh ne pride v šolo.« — Možitev še ne oprosta od šolskega obiska.

* Veliko židovsko gledališče po vzoru največjih evropskih gledališč bodo zgradili v Varšavi. Zgradila ga bo akcijska družba, ki bo imela na razpolago temeljni kapital par milijonov.

* Čuden božični dar. Na božični večer je prišel k nekemu mizarju v Týnu ob Vltavi star mož in si je kupil — rakev. Na vprašanje sosedov, za koga je to kupil, je dejal: »Za se; vedno sem bolan in dolgo ne bom več. Ne maram, da bi z menoj po smrti imeli skrbi!«

* Napoleonov sodobnik. V Aleksandrovki pri Peterburgu živi slep in gluhi starček Nikolaj Vikulin, ki je bil rojen leta 1799. v Moskvi. Prav dobro se spominja Napoleonovega upada v Moskvo.

* Poševni stolp v Pisi se je v zadnjem času zopet precej nagnil. Vendar je komisija dognala, da ni nevarnosti za stolp in tudi zvoniti še smejo v njem. O Božiču so se torej po večmesečnem premoru s pisanjskega poševnega stolpa zopet oglašili zvonovi.

* Dvoboj za šalo — s smrtnim izidom. Iz Aša na Češkem poročajo: Na sveti večer je šel tovarniški delavec Janez Höllering z večimi mladimi dekletami in fanti k polnočnici. Tedaj je potegnil on in še nek drugi fant v šali revolver ter sta hotela ostalim pokazati, kako se dvobojuje. Naenkrat počel strel in Höllering se zgrudi mrtve na tla.

* Usodepolna zamena. Iz Barcelone se poroča: V ječah v Figueras sta začeli streljati prednočnim dve patrulji druga na drugo. Poveljnika patrulj sta bila namreč mnenja, da hočejo jetniki uiti. Razvila se je prava bitka, v kateri je padel en podčastnik, ranjen pa je bil en stotnik in en vojak. To vest, ki prihaja naravnost iz Barcelone, je treba sprejeti z vso rezervo, zakaj v oigled napetim razmeram je zelo verjetno, da ta boj ne temelji na zmoti.

* Srečni ciganski primas Janesi. Iz Budimpešte poročajo: Znani ciganski primas Rigo Janesi, katerega ljubavni roman s princezino Chimay je pred več leti vzbujal velikansko zanimanje, je prišel zopet v Budimpešto z neko jako lepo in elegantno Amerikanko. Trdi, da je njegova soproga in hči nekega ameriškega profesorja z imenom Katarina Hadly in da ima več milijonov dolarjev premoženja. V Ameriki je samo en profesor s takim imenom, ki je milijonar in ki ima tudi hčerko v starost 19. let. Ta Hadley je sociolog in naciionalni ekonom, obenem pa predsednik vseučilišča v Yali. Ni pa še dognano, če je ta hči tega profesorja žena Janesijeva.

* Smrtna obsodba gimnazijista. Poročali smo že, da je umoril dne 23. novembra gimnazijec Tovgeridze v Tiflisu svojega učitelja Troiekega. Tega nesrečnega so sedaj obesili. Ves čas pred smrtjo se je vedel zelo mirno in je videl v sebi celo junaka. Tudi, ko so ga odpeljali na morišče, se je še smejal in šalil, ko pa je zagledal krvnika, mu je upadlo srce in začel je jokati ter jokal do svojega konca. Če je izvršitev smrtne obsodbe na tako mladih zločincih, ki se, kakor kaže jasno ta slučaj, niti ne zavedajo resnosti položaja, opravičljiva, je več ko dvomljivo. Drastično osvetljuje ravno ta slučaj, kako ne sme biti pravosodstvo. Dečka, ki mu roje po glavi bogve kake romantične ideje in ki izvrši v tej zmedenosti zločin, usmrte kakor največjega zločincea, in vendar se ta deček niti ne zaveda, kakšna sodba ga čaka. Ne samo iz občečloveškega stališča je taka obsodba največje graje vredna, marveč je tudi dokaz, kako malo so se potrudili sodniki in zdravniki, dobiti tudi vpogled v duševno razpoloženje in v intelektualno sfero nesrečnika.

Štatistika kranjskih glasov

za volitve v del. zav. zap. neozgod v Trstu za l. 1911 — 1914.

Gospodarji.			Delavci.		
Kat. III.	Število glasovnic	46	Kat. III.	Število glasovnic	44
	glasov	78		glasov	669
Kat. IV.	Število glasovnic	382	Kat. IV.	Število glasovnic	331
	glasov	562		glasov	4233
Kat. V.	Število glasovnic	25	Kat. V.	Število glasovnic	23
	glasov	42		glasov	1467
Razsod.	Število glasovnic	898	Razsod.	Število glasovnic	810
	glasov	1249		glasov	8812

Vesta vseh glasovnic: 2699

glasov: 17112.

* Več časa! Profesor: »To je že tretje vprašanje, na katero mi ne veste odgovora.« Dijak: »Dajte mi malo več časa, da premislim...« Profesor: »Prav rad... Ali vam zadostuje dva tečaja?«

Dobri oče. ... Poizvedel sem natančneje o vas in dobil tako slaba poročila o vašem življenju, da vam svoje najmlajše hčerke ne morem dati za ženo, pač pa, če hočete, vam dam najstarejšo...«

Telefonska in brzojavna poročila.

Goljufija pri ljudskem štetju.

Kočevje, 31. decembra. Hišni posestniki so dobili tiskan ukaz kočevskega županstva, da se bo vršilo ljudsko štetje v občinski hiši in ne po hišah med prebivalci. Namen temu je ogoljufati Slovence glede občevalnega jezika. Slovenskih hišnih posestnikov je v Kočevju 38, a še nobeden ni dobil števnice pole. Števnice komisar je izvršni učitelj Borinsky. Prosimo poslance za pomoč!

Prestolonaslednik ne gre na Rusko.

Dunaj, 31. decembra. Zunanje ministrstvo odločno demantuje vesti, da bi prišel prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand na Rusko in se udeležil lova v Skierniewicach.

Teroristi v Berlinu.

Berolin, 31. decembra. »Lokal-anzeiger« javlja iz Varšave, da so udrti v knjigarno nekega ondotnega žida teroristi in ranili lastnika, njegovo hčer pa ustrelili. Teroriste so aretirali.

Siapinski demokrat.

Lvov, 31. decembra. Organ Stapskega »Gazeta Powsteczna« preneha izhajati. Svoje abonente je prepuštila »Gazeta« listu »Novine«, katere lastnik je v ozkem stiku z demokratično stranko. Ta korak Stapskega pomenja, da se hoče približati demokratičnim načelom.

Dopust srbskega prestolonaslednika.

Belgrad, 31. decembra. Prestolonaslednik princ Aleksander se po prihodnji teden na večtedenski dopust na Riviero.

Prestolonaslednikov govor.

Budimpešta, 31. decembra. Govor ministrskega predsednika Khue na v parlamentu o odgovoru prestolonaslednika provzročila še vedno ogorčen odmev v javnosti. Kritizira se zlasti dejstvo, da je spravil ministrski predsednik prestolonaslednikov govor v javnost, zlasti mu predbacivajo opozicijske stranke, da je priobčil ta govor, kar imenujejo neodpustno izrabljanje prestolonaslednikove osebe v politične svrhe. Pripravlja se v tem oziru velika akcija v parlamentu.

Protirevolucija na Portugalskem.

London, 31. decembra. Portugalsko poslanstvo izve iz Lisabone, da je položaj na Portugalskem sicer zelo vznemirljiv in resen, vendar pa da so vesti, ki prihajajo o protirevoluciji pretirane. Angleški poslanik brzojavlja svoji vladi iz Lisabone, da je položaj na Portugalskem zelo napet, vendar pa dogodki niso takega značaja, da bi dali povod resnemu vznemirjenju.

Pariz, 31. decembra. Iz Lisabone manjkajo še vedno vsake direktne vesti, poročila, ki prihajajo več del čez Angleško niso povsem zanesljiva. Jakobinska stranka zlasti v večjih industrijskih mestih dobiča od dne do dne več pristašev. Med posedujočimi sloji se širi strah pred izbruhom anarhije. Predsedniku republikanske vlade Bragi se svetuje od vseh strani, naj rekonstruira v oigled dogodkom, ki se pripravljajo, kabineto.

Pariz, 31. decembra. Minister zunanjih zadev javlja listu »Matine«, da vlada na Portugalskem popolen mir, stavke, ki so povzročale še pred par dnevi največje skrbi, so do malega vse končane, vstaje ni nikjer. Armada je zanesljiva in povsem mirna, bojne ladje in mornarica se vedejo popolnoma po predpisih. Iz Lisabone je odplula bojna mornarica samo iz službenih ozirov.

Gospodarstvo.

Strešna opeka ali Eternit?

Z ozirom na naš članek o Eternitu, ki smo ga v predalu "Gospodarstvo" priobčili v št. 474 našega lista, proroča se nam sledeče:

Leta 1903 se je slišalo previkrat ime "Asbest-Cement-Schiefer". Ker se pa že koj od začetka to blago ni obneslo, treba je bilo misliti na drugo ime in kmalu za tem pojavilo se je ime Eternit, za katerega je delala izdelujoča trdka velikansko reklamo s spricevalom, katerega je izdal c. kr. tehnološki muzej na Dunaju. Toda ne dolgo za tem je imenovan muzej uradno preklical svoje spricevalo. Temu so morali biti gotovo vzrok tehtni vzroki in je glasilo društva "Oest. Tonindustrie-Verein" na Dunaju z navedbo slučajev iz prakse dokazalo, da Eternit nikakor ne sodi za kritje streh. Omenjeni list prinaša sodbne očevdence, ki trde, da je pri najrazličnejših požarih pokal Eternit z veliko detonacijo in da so posamezni škrlti leteli daleč na okrog, tako da so ognjegasci morali pred njimi iskati zavetja. Toda Eternit je pokazal še veliko več svojih slabih lastnosti, tako da so nekatere dežele prepovedale baje rabo Eternita.

Kakor nam naznanjajo slovenski tehniki se ena prvih kapacitet na polju visoke stavbe, vseučiliški profesor na dunajski tehniki Artmann, negativno izraža o Eternitu in njega porabo odločno odsvetuje.

Domači izdelki strešnikov nadkrijujejo v vsakem oziru Eternit, ki je pri tem najmanj še enkrat tako drag in se more ravno naš domači izdelek kosati s skora vsemi drugimi tovrstnimi izdelki.

Uredništvo in upravnništvo
"Slovenskega Naroda"

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustostemšek.

Darila.

Upravnistvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: G. Fran Medica, Mori, Tirolsko 15 K, kot novoletnico družbi. — G. L. Mikusch, tu, 20 K, kot novoletni prispevek. — G. Tone Poljšak, posestnik, Zapuže, Ajdovščina, 3 K 50 vin, kot preostanek naročnine. — G. Fr. Svetič, Hauenstein Warta a. d. Eger, sedaj Dunaj, 10 K, kot novoletni prispevek. — G. Ivan Sešek, magistratni svetnik, tu, 10 K, kot novoletno darilo. — G. Jos. Cizelj iz Polzele, 10 K z geslom: Složimo! združimo se! Delajmo skupno! Slovenec od nekdaj že kliče obupno; nasprotno pa temu kdor stori, imena Slovenec pač vreden ni! — G. Jos. Virant, Vel. Lašče, 80 K, mesto venca na krsto pokojnemu Matiji Hočevarju, darovali različni darovalci, katerih zaznam smo tudi odstopili družbi, ki jih imenoma objavi. Skupaj 148 K 50 vin. — Hvala! Na zdar!

Poslano.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujo e, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano "Mollovo francosko žganje in sol", katero se splošno in v pešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevali MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 29

Kašljajoče opozarjamo na insektar o Thymomel Scillae, preizkušen izdelek, ki ga zdravniki večkrat priporočajo.

Bralce opozarjam na veliki novoletni katalog svetovno znane firme za ure Maks Böhm na Dunaju, IV., Margaretenstrasse 27, kateri katalog s 5000 slikami se dopolnje vsakomur, ne da bi moral kaj kupiti. Dopolnila z natančnim naslovom na gorenjo firmo zadostuje.

Čajepivce po vsej monarhiji bo zanimalo, da praznuje sedaj jubilej 25 letnega obstanka importna firma za čaj Josip Toifl na Dunaju, VI 2 Gabergasse 13, vrlo znana z uvedbo slastnega Talanda celjskega čaja. Ta leta 1886 ustanovljena trdka za uvoz čaja, izdatnega, aromatskega in slastnega Talanda celjskega čaja, si je med pivci čaja pridobila na stotisoče prijateljev. Tudi kot veletrgovina z jamajskim rumom in konjakom uživa ta firma v strokovnih krogih največji ugled.

Študentski okupacijski poročil: "Molotovskij" je, kakor nam izpolnjujejo včeraj ob 10 uri s misli pripel v pristanišče Fichguard (Anglijo), ko je dopolnil svetovni rekord, namreč vožnjo iz Liverpoola v New York in nazaj v Fichguard, vseh 41 ur ob stanja v New Yorku. Pot nazaj je nastopil v soboto 17. decembra in je vsa vožnja trajala tja in nazaj 11 dni 23 ur s povprečno vožnjo 2507 vozlov. Največja v enem dnevu dosežena razdalja 582 milj. Na vožnji sem in tja se je vozilo 3000 potnikov in 3800 božične pošte in zavrtkov.

Z železom ravnašre skore val ljudje silna brezskrbna, kakor bi ne bil toliko vreden kakor vsak drugi naših organov, katerih obolenost vsakega vzmira, n. pr. pljuča. In vendar, če železce ne deluje redno, oslabi delazmožnost vsega telesa. Zatorej je dolžnost vsakega človeka, da pazi na najmanjše motnje in skrbi za čimprejšnjo ureditev. V ta namen je pripraven že 40 let najbolje preizkušen dr. Rose balzam za železce iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah.

Ne maramo imeti glavobola, bolečin v križu, zobobola, trganja v udih, zbadanja, revmatičnih bolečin v hrbtu in mišicah. Rabimo Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Tucat na poskušnjo stane samo 5 K franko. Fellerjeve odvajalne rabarbarove kroglice z namko »Elsapillen« krepke železce, pospešujejo prebavo in oživljajo slast ter ublaže krč in pospešujejo izločanje. 6 škatljiv franko 4 K. Dobe se pri E. V. Felleriu v Stubici Elzin trg, št. 238 (Hrvaško).

Priporočamo našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

COGNAC

Gróf Keglevich István utóda
(Grafo Štefana Kegleviča nasl.)
PROMONTOR
V tuzemstvu in inozemstvu izključno
odlikovan s častnimi premijami.
Dobiva se povsod.

V hudem strahu jih vidimo odhajati

otroke, ob silnem mrazu, ko buči veter in se sneženi metež vali po cestah. Taka pot v solo pozimi je res nevarna in kdor svoje otroke ljubi, jih ne oblači samo toplo, nego jim da seboj tudi par Fayerjevih pristnih sodenskih mineralnih pastil, ki varujejo proti prehlaji, in prehlajo, ki jo že imamo, odpravijo hitro in naravnim potom. Škatlja stane samo K 1 25 in se dobiva po vseh zadevnih trgovinah. Ponaredbe odločno zavračajo.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV.1, Grosse Meugasse 17.

Za vinopivce

za mešanje s trdnim sokom!

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
nevtalizira
vinsko kislino
prijetno rezočega
okusa. Ne
barva vina.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav,
Le "FLORIAN" rabi,
Želodcu bo prav!

je krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni biši!

Ljudska kakovost
Kabinetska kakovost
Naslov za naročila: "FLORIAN", Ljubljana.

Poslavno varovano.

Proti

zobobolu in gnilobi zob

izborne deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki nudi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica s navodilom 1 kruno.

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Reačjeva cesta št. 1
poleg Franc Jožčevega jubilejnega mostu.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudo, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinović, kr. pošte meštar.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. decembra: Ursula Černice, zasebnica, 89 let, Gradišče 11. — Alojzij Cerar, sin železniškega delavca, 6 let, Bohoričeva ulica 28. — Lucija Šurk, žena delavca tobačne tovarne, 32 let, Karlovska zemlja št. 31.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

Št. 65. izven abon. (za kole par). Društ. predst. 2069.

V nedeljo, 1. januarja 1911.

Ob 3. uri popoldne.

Grof Luksemburški

Opereta v treh dejanjih. Besedilo spisala A. M. Willner in R. Bodanzky. Uglasbil Franc Lehár. Režiser Jos. Povh. Kapelnik prof. Frid. Reiner.

Blagajnica se odpre 1/3. uri.

Začetek ob 3. uri. Konec ob 1/6. uri.

Prihodnja predstava v nedeljo zvečer.

Št. 66. (Nepar). Društ. predst. 2070.

V nedeljo, 1. januarja 1911.

Začetek ob 7 zvečer

Noviteta! Burka! Prvič: Noviteta! Burka!

MIŠNICA

Burka v treh dejanjih. — Spisala Aleksander Engel in J. Horst. — Za slovenski oder priredil Fran Kobal. — Režiser A. Verovšek.

Blagajnica se odpre ob 1/7. uri.

Začetek ob 7. uri. Konec ob 1/10. uri.

Prihodnja predstava bo v torek, 3. januarja.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 31. decembra 1910.

Termin.

Pšenica za april 1911 . . . za 50 kg 16 96
" " oktober 1911 . . . za 50 kg 10 9
Rž za april 1911 . . . za 50 kg 7 77
Koruz za maj 1911 . . . za 50 kg 5 55
Oves za april 1911 . . . za 50 kg 8 43

E f e k t i v .

Neizpremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Virina nad morjem 304-2. Srednji zračni tlak 738-0 mm

december	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetrov	Nebo
30.	2. pop.	737 3	0 6	sl. vzsvz.	oblačno
	9. zv.	735 6	0 9	brezvetr.	pol oblač.
31.	7. zj.	736 4	4 0		megla

Srednja včerajšnja temperatura 0 3°, norm. — 26°. Padavina v 24 urah 0 0 mm

+

Narodna čitalnica v Kranju
javlja tužno vest, da je preminil njen
odbornik gospod

Rado Sedej

zasebni uradnik in odbornik čitalnice

včeraj dne 30. decembra 1910. ob 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni.

Pogreb bo jutri 1. januarja 1911 ob 1/2 4. popoldne.

Bodi mu blag spomin.

Kranj, dne 31. decembra 1910.

Pojasnilo!

Predstojništvo zadruge trgovcev s premogom v Ljubljani si usoja z ozirom na ravnokar tu nastalo tako kričečo reklamo šentjanskega premoga in na željo več interesentov, podati sledeči približni pregled vrednosti tu v obče nahajajočih se vrst premoga, katerega nam je iz prijaznosti prepustil strokovnjak. Tu temelji vrednost tu okoli v obče poznan in konzumiran trboveljski premog t. j. ako je trboveljski premog s toliko in toliko kalorijami in pepelom vreden K 3-04, je temu v primeri praktično vreden šentjanski s toliko in toliko kalorijami in pepelom K 1-88 in mirenski K 1-66, Češki K 3-94 na 100 kg nasproti navedenim cenam, kakor se ena ali druga teh vrst premoga v resnici prodaja. Potemtakem prepuščamo sodbo o praktični vrednosti premoga cenjenim konzumentom samim, kakor tudi, kdo je večji zapravilivec, ali mogoče tisti, ki ne kuri šentjanskega premoga, kateri je v tem slučaju manj vreden nego v resnici stane, ali nasprotno.

Preg ed vrednosti:

Vrsta premoga	Kalorije	Pepel	Prodaja se 100 kg po krun	Praktična vrednost je na 100 kg po krun
Trboveljski	4000	8	3-04	3-04
Šentjanski	2800	20	2-40	1-88
Mirenski	2400	24	2-08	1-66
Češki	5400	3 1/2	3-20	3-94

Sicer bi morda pri praktični preiskušnji razlika ne bila tako ogromna, ali vsekako pa še taka, da ne pristojata šentjanskemu premogu tako kričeča reklama.

Zadruga premoga ržcev

SOBA

zračna, lepo mebljovana ali prazna s po-ebnim vhodom se odda. — Več pove FRAN SAX, Gradišče 7. 4364

Bivša odgovornilica in učiteljica vzame nekaj gospodičen ali deklic

na hrano in stanovanje

ter pod strogo nadzorstvo. Konverzacija na domu se vrši menja je v slovenskem, laškem in francoskem jeziku. Cene pri merne. Stanovanje zdravo in mi-no. Vpraša se na Bleiweisovi cesti št. 20, I. nadstr., levo. 4363

Ceniki s koledarjem zastoj in postnine prosti. 1045

Pozor!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko "UNION"

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Cudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani.
Delničar in zastopnik
švicarskih tovarn "Union" v Bielu in Genovi.
Uhani, prstani, briljanti.
Svetovno znane najfiniješe blage po najnižjih cenah.

Hotel

Tratnik

"Zlata kaplja"

Ljubljani 1913

Sv. Petra cesta šte. 27

v bližini kolodvora.

Lepe zračne sobe.

Priznana fina kuhinja.

Izberne pijače.

Lepi restavracijski prostori.

Izvanredna prilika!

Jako dober

PIANINO

še po ceni prodaja na v galu Sv. Petra ceste, vhod Radečkoga cesta št. 2, I. nadstropje 4376

Koncipijenta

sprejme takoj odvetnik na deželi.
Ponudbe na upravnistvo na naslov "Koncipijent". 4371

Hiša, žaga, mlin, gospodarsko poslopje, njive in travniki

ob reki Kulpi na Vinici 4373

se prodaja.

Vprašanja na Josipa Draškora, c. kr. kancelista v Kranjski gori.

Sanssouci

priznana najboljša znamka, izdelak po franc. metodi R 2'50
Carte d'Or, Carte blanche, . . . R 2'25
Asti spumante Torino, specialiteta R 2'—
Bakarska vodica, primorska specialiteta R 2'—
Gennaro Ossinack, Gorica
odlikovano šampansko klet. 3671
Embalaza gratis.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 krun. 2730

Sprejme se

potnik

z usnjem, ki ima veselje potovati proti proviziji. Pismene ponudbe pod "J. A." na upr. "Sl. Naroda".

Gostilna

in

trgovina

z vrtom, konj-kim hlevom in lepimi sobami v večjem mestu na Gorenjskem se takoj prostovoljno prodaja.

Naslov pove upravnistvo "Slovenskega Naroda". 4639

Dobro vpeljana

kovačnica

in orodje zraven se odda takoj za več let v najeto blizu Ljubljane. Kovač mora biti izurjen pri konjih in drugem delu. Kje, pove upravnistvo "Slov. Naroda." 4255

Razglednice

umetniške.

in

pokrajinske

se dobe vedno v veliki izbiri v

"Narodni knjigarni"

Prešernova ulica 7.

Svoje zdravje

si ohranite! Izginejo Vam slabosti in boletine, oči, živci, mišice in kite se Vam ojačajo, spali boste zdravo, splošno dobro zdravstveno razpoloženje bo zopet na stopilo, ako boste rabili pristni Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Tucat na poskušnjo 5 krun franko, izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 238 na Hrvaškem

Solidni in vpeljani
potniki,
ki bi hoteli proti proviziji priporočati
in vsprejemati naročila za nek predmet,
ki je trgovcem in tudi privatnim ose-
bam neobhodno potreben, se iščejo.
Ponudbe pod potreben predmet,
na uprav. »Slov. Naroda.« 4326

✕ Trgovsko izobražen ✕
zaseben uradnik

✕ samec, 35 let star, Slovenec, do
poljubne višine veršine zmožen,
išče pri večjem trgovskem pod-
jetju, ali bančnem zavodu pri-
merne službe.
✕ Nastop začetkom maja 1911.
✕ Prijazne ponudbe pod A. Z.
✕ upravnistvu »Sl. Naroda.« 3899

Stampilije
vseh vrst za urade,
država, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Sv. Petrac. 6.
Ceniki franco.

Posestvo
obsegajoče približno 16 orlov obsejajo
iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv,
travnikov in vinograde, se proda
pod ugodnimi pogoji prostovoljno radi
rodbinskih razmer. Pri hiši je tudi
kovačnica. 4314
Cenjeni kupci naj se zgledajo pri
Jurnoju Brajda, Goralec št. 15,
pošta Radolce pri Zidanem mostu.

**Veselo in srečno
novo leto**
klicem vsem prijateljem,
znancem in cenj. odjemal-
cem ter se najtopleje pri-
poročam za nadaljnjo na-
klonjenost pri nakupu
površin in spodnjih jup, ja-
piter, spodnjih maj, nogavic in
vsakovrstnih drugih plenov
ter finih platitnih strojev
in jancim, da bodejo moji
cenj. odjemalci postreženi
še z vedno boljšim blagom
po najnižji ceni in v po-
polno zadovoljnost.
FRANC KOS,
meh. platinska industrija
v Ljubljani, Sodna ul.

**Veselo in srečno
novo leto**
želi
vsem častitim naročnikom,
prijateljem in znancem ter
se priporoča za nadaljnjo
naklonjenost in mnogo-
brojen obisk 4354

M. VALENTIČ, brivec
Wolfova ulica šte. 6.

**Srečno in veselo
novo leto**
želi vsem svojim cenj.
naročnikom in odje-
malcem in se jim pri-
poroča za nadaljnjo
naklonjenost
Marija Černe
mesarija
Francovo nabrežje 7. 4381

1911
Iz Cerknice.
Vsem svojim dobrotnikom, ki
so mi v moji veliki nesreči,
ko sem pogoril prihiteli na
pomoč, voščim
srečno novo leto!
V kratkem bodem imenoma
pribeil vse svoje blage do-
dobrotnike. Z najustrežno hva-
lažnostjo udani
Joan Turšič, mizar.

V našem se odda od 1. januarja
1911 naprej ali preda, dobro
vpeljana
trgovina
z mešanim blagom
na deželi. Kdor bi imel veselje do vi-
nogradništva, kupi lako nekaj posestva.
Vprašati je: Ignacij Pogan, Ga-
brje p. stanjel na Krasu. 4288

Srečno novo leto
osem, ki imajo
dobra srca in lju-
besen do naroda.
Joan Bonač.

„ILIRIJA“
restavracija in kavarna
želi vsem cenj. gostom in prijateljem v Ljubljani in na deželi
srečno in veselo novo leto!
Ivan Bračić
Hotel „ILIRIJA“ 4331 Kolodvorska ulica.

Vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem že liva
srečno novo leto
Obenem vljudno naznanjava, da s 1. ja-
nuarjem 1911
opustiva kavarno „Ilirija“
a dne 1. februarja 1911 pa
otvoriva kavarno „Dua“
popolnoma prenovljeno.
Zahvaljujemo se za dosedaj izkazano zaupanje
ter se priporoča i v bodoče toli laškavi naklonjenosti
slavnega občinstva.
S poštovanjem
Štefan in Ana Miholič.

Kavarna „LEON“
na Starem trgu št. 30
„je kakor navadno“
vso noč odprta.
Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Zaloga vina
JOSIP PERTOT
Barkovlje-Trst 404.
4008

Vsem cenj. damam, v mestu in na deželi želi — z izrekom
najlešče — odkrite zahvale za prijazno naklonjenost
srečno novo leto!
proseč nadaljne naklonjenosti.
Modni salon **Joana Schiller**
Sv. Petra cesta št. 31.

Srečno novo leto
želi lastnik bravnice in česalnice za gospode in dame
:-: **E. Navinšek v Ljubljani** :-:
Istotako srečno novo leto svojim cenjenim damam
in gospodem, katere postrežata
Fr. Klavadek **B. Bezdičkovsky**
damski frizer. 4360 frizer in maser.

Svojim odjemalcem
prijateljem in znancem
želi
**veselo in srečno
NOVO LETO!**

Ivan Rojina
klepar
Ljubljana - Sp. Šiška. 4375

Vsem cenj. od-
jemalcem, prija-
teljem in znancem
srečno novo leto!
4368
Priporočam se za
nadaljnjo naklo-
njenost.
Z vsem spošto-
vanjem
Ivan Černe
tapetni ki mojster in za-
stopnik mizarške zadruge
v St. Vidu
v Ljubljani
Dunaj ka cesta.

Vsem cenjenim trgovcem in odjemalcem
Kolinske kavne primesi
želi
srečno novo leto
Kolinska tovarna za kavno primes
v Ljubljani.

Restavracija „pri Roži“
Vsem častitim
gostom „pri Roži“, kakor
tudi vsem znancem in
prijateljem želi
**srečno in veselo
novo leto!**
Ivan Fiala
restavrater.

Slavnemu občinstvu, prijateljem
in znancem, gostom in odjemalcem
kličeva 4378
**veselo in srečno
novo leto**
ter prosiva še v prihodnje tako obiska
kakor dosedaj.
Ana in Ivan Erbežnik
posestnik, mesar in gostilničar.

Prodajalka

starejša, s kavcijo, katera je izurjena v prodaji obleke ter razume vodstvo in gospodinjstvo, dobi dober prostor proti proviziji. — Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod „Kavcija“. 4356

Žagar

za žago na jarem (Vollgatter), ki razume dobro brusiti in jarem urediti, se takoj sprejme.

Ponudbe pod „žagarski mojster“ na uprav. „Slov. Naroda“. 4347

Išče se

pianist ali pianistinja

za kinematograf „Ideal“ v Ljubljani.

Pismene ponudbe je poslati na F. Počkaj, kinematograf „Ideal“ v Ljubljani. 4321

Kompanjon

z 10.000 K se išče za neko že mnogo let obstoječo, jako dobro idočo trgovino z mešanim blagom v večjem trgu na deželi. Trgovina, poleg katere se nahaja tudi gostilna, je zelo dobro uvedena, jako živahen promet. Tedaj lepa dobičkonosna priložnost.

Interesenti blagovolijo vprašati za naslov pri upravnishvu „Slov. Naroda“ do 24. januarja 1911. 4340

Dobro idoča

gostilna

s posestvom in gospodarskimi poslopi, lepim vrtom itd. se da na Savi pri Jesenicah

takoj v najem.

Gostilna se nahaja ob glavni cesti v neposredni bližini tovarne.

Natančnejša pojasnila daje zastopstvo Gösske pivovarne na Jesenicah. 4234

V prijaznem trgu na Dolenjskem prodasta se iz proste roke

dve hiši

ena popolnoma nova, prikladna za dve stranki, druga v dobrem stanju, pripravana za tri obitelji. K vsaki hiši spada obsežen vrt za zelenjavo. Zelo ugodne zveze z železnico. Ker v poslednjih letih letoviščarji kaj radi posejajo ta kraj, stanovanj za nje pa vedno primanjkuje, bi se ti objekti zelo plodonosno obrestovali. Razven tega sta hiši pripravni tudi za vsako obrt.

Za naslov je vprašati pri upravo. „Slov. Naroda.“ 4341

Pozor!

Pozor!

V zelo prometnem večjem trgu na Sp. Štajerskem, kjer je sedež okr. sodišča in drugih uradov ter več tovarov, se prodaja iz proste roke vsled rodbinskih razmer izvrstno upevajoča

trgovina

z mešanim blagom in deželnimi pridelki

kakor tudi dobro obiskovana gostilna z vsjo gostilniško opremo. Samo 20 min. od kolodvorja. Cena po dogovoru.

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravn. „Slov. Naroda“ do 30. januarja 1911 pod šifro „Lepa priložnost.“

Izvrstne, izborna vzhajalne

špiritne drože

franko na vsako pošto ali brzojavno postajo

Makso Mayer

preje baron Dumreicherjeva tvornica špirta in droža v Savskem Marofu.

4353

Ljudovik Borovnik

puškar v Borovnjah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vseh vrst pušk za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vseh vrstna popravila ter jih točno in dobro izvede. Vse puške so na c. tr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zaštopni.

Ravnokar je došla nova pošiljatev

lepih reklamnih koledarjev

katere oddam po izvanredno nizki ceni. — Vpraša se naj pri

Jvanu Bonaču v Ljubljani, nasproti glavne pošte.

? Zakaj ?

bi se vsakdo moral prepričati o solidnosti tkalnice in razpošiljalnice

Bratje Krejcar, Dobruška št. 9213 na Češkem?

Vsakomu pošljemo brošuro in veliko zbirko platnine in pavoline gratis in franko.

Vse opreme in oprave. Za poskušanje naročite šest rjuh la 150 200 za K 14.

Najboljše

kar morete kupiti je

krepljeno milo

iz tvornice za milo v Celovcu.

Dobiva se po vseh boljših trgovinah na drobno.

Najnovejša trgovina klavirjev

G. F. JURÁSEK,

prvi in edini češko-slovenski uglasovalec klavirjev in trigovec

v Ljubljani, Poljanska cesta 13.

Priporočajo se klavirji, pianini in harmoniji ne presegajo po dobri kakovosti glasu in solidni sestavi, edine slovenski izdelki od 450 K višje, harmoniji pa od 150 K višje. Vsa v to stroko spadajoča popravila kakor tudi uglasovanje vseh sistemov klavirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana trdnica vzame stare klavirje v račun za najvišje cene, ako se pri njej kupi nov klavir. Za vsak pri njej kupljen instrument jamči imenovana trdnica 10 let. »Glasbeni Matic« in drugim slovenskim zavodom uglasuje klavirje edinele

koncesionirana trdnica Jurásek.

Novost! Sokoli, zdravo!

Kdor je Sokol in kdor naše Sokole ljubi, naj se takoj obrne na trgovsko trdnico

Bačić i drugovi v Zadru (Dalmacija)

ki ima v zalogi krasne

sadrove kipe „Sokol“

v naravnih barvah, s cvileno zastavo v roki (zastava je lahko po volji kupca hrvaška, slovenska ali srbska). Ta najlepší okras domov, sokolarnic, čitalnic, društev, občin, uradov, gostiln, kavarn, družinskih prostorov, je visok 1 meter 4315 10 cm in stane samo

K 20.— za gotov denar

K 22.— za mesečno odplačevanje.

Od vsakega prodanega Sokola dajemo po K 1.— za sokolski dom tistega mesta, odkoder je kupec.

Naročbe naj se naslavljaajo na trgovsko trdnico Bačić i drugovi v Zadru (Dalmacija), katera ima edina pravico prodajati ta kipe v Dalmaciji, Hrvatski Slavoniji, Bosni-Hercegovini in na Črn. gor.

Vrnitev od vojakov.

„Ako Vam pijem, tedaj je smrti mojega sina, ki vrniti se od vojakov, kajne. Vseko leto kajta uro dolgo; moč iz oboje sline in katar, ki se je težko ločilo. Po začetku ga zapusti kašelj. Poleg tega je zdrav ter ima dober let. Njegovi starši niso nikoli kašljali; v svoji družini nima nobenega, ki bi bil bolan v prsih. Ker imamo neko prijateljico, ki je ohranila po vsem katranu, Vas prosim, da bi mi poslali steklenico tega zdravila. Ana Bohme, Berlin, Schönhauser-Allee 141a.

Lekarnar dobil bi pismo dne 19. oktobra 1896, je takoj odpisal zašljeno steklenico. Nekaj tednov pozneje, je pisala gospa Denota v novici: „21. novembra 1896. Gospod Guyot, kakor je moj sin zavzel zdravilo, ki ste mu ga poslali, je nehal dajati od sebe sline in katar,

Bohme.

in ni kašljal skoro nič več. Moči je zopet dobil, in ko je še nekaj časa rabil ono zdravilo, je bil popolnoma ozdravljen. Najsrčnejša hvala. Vse svoje življenje Vam bodem hvaležna, in bala sem se že za njegovo življenje in zdravje, ki mu je potrebno za svoj vsakdanji kruh. Jaz Vam radovoljno dovolim moje pismo razglasiti, in ne morem zadostno priporočiti to zdravilo, vsem ki trpe na pljučah in na prsih. Ana Bohme.

Rabljenje zdravila „Goudron-Guyot“, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zadostuje, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika. S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo začenjajočo otitico, kajti katran zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vzboj, s tem da uničuje mikrobo same. Ni mogoče si predstavljati bolj priroste in uspešnejšega zdravila.

V slučaju, da bi se komu ponujalo, kako drugo sredstvo namesto pravega „Goudron-Guyot“, tedaj naj se v lastnem interesu vsakdo varuje.

Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katara, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi „Goudron-Guyot“. Dobiva se istega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnorodno od Guyota, izumitelja raztopljivega katrana, in tako tudi uspešnejši kot vsa druga sredstva. Za odstraniti vsako pomoto naj se natančno pazi na znamko: „Goudron-Guyotova nosi ime „Guyot“ našlikano v velikih črkah svoj podpis v vijolčasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi ozdravi.

Oni, ki se ne morejo privaditi katranovemu okusu, lahko nadomestijo istega z kroglicami Guyot, ki so narejene iz pravega norveškega katrana, in katere zavzemajo, 3—2 pred ali tudi med jedjo, so lahko prebavljive, koristne železcu, in stanejo jako malo.

Barva pastil Guyot je bela, in vsaka je zavarovana s črno natisanim podpisom „Guyot“. Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris, in v vseh lekarnah.

Dobiva se v lekarnah: Gabr. Piccoli, Sušnik, U. pl. Trnkočzy in pri vseh priznanih lekarnah.

Superfosfati

mineralni in animalni najbolj preizkušeno najbolj zanesljivo fosforovo - kislinsko gnojilo za vse zemlje

Vseobino strogo zaščiteno. Imenitno za najhitrejši učinek. Najvišji donos. Za splošno in posebno uporabo.

DALJE: amoniakove, kalijev in solitne superfosfate dobavljajo vse tvornice za smetna gnojila, kmetovalce, kmetijske zadruge in družine.

Pisarna v Pragi, Příkopy št. 17.

Legvarstvo

KOLEDAR ZA KMETOVALCA

1911

je ravnokar izšel.

Radi nepričakovanih ovir pa ni bilo mogoče izdati koledarja z novo vsebino pač pa ima tudi letošnji koledar izvrstno kmetovalsko vsebino. Koledar je seve prirejen za leto 1911 in ima novi zapisnik. Vezan je kot navadno v močno usnjeno imitacijo in je z ozirom na gornjo opazko cena znižana in stane koledar le 1 krogno s pošto 1-10 K.

Pri 10 izdajah se eden navrha.

Naroča se pri založništvo

IVAN BONAČ v Ljubljani.

Denar se lahko v znakih dopolnje.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno delmatično vino 3003

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.— Br. Novakovič, Ljubljana.

TOIFL

ČALANDA

CEYLON ČAJ

srečno in veselo novo leto!

Želim vsem svojim cenjenim odjemalcem in se priporočam z nadaljnjim zaupanjem.

Z vsem spoštovanjem

Josip Čertalič

4327 čevljarski mojster Sv. Petra cesta št. 51.

Vsem svojim čast. naročnikom, prijateljem in znancem želim

srečno, veselo novo leto!

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost ter se priporočam tudi nadalje v izvršbo vseh

književskih del.

Posebna skrb in solida. — Črna zvezda.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Breskvar

književnik

Ljubljana, Francova nabr. 1.

Anton Breskvar

ključavničar

Florijanska ulica št. 9

želi vsem svojim cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem

veselo in srečno

novo leto!

Zahvaljuje jih za dosedanje naklonjenost in se priporoča tudi za v prihodnje.

Posebna skrb, vedno solidna in točna.

Delikatesna

trgovina

M. RAVTAR

Jurčičev trg št. 3.

Želim vsem svojim cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem

srečno

ngovo leto.

Zahvaljujem se jim za dosedanje zaupanje in

prosim cenjena naklonjenosti tudi v prihodnje.

JOSIP ANČIN

čevljarski mojster

Ljubljana, Vojkova ulica št. 13

želi vsem svojim cenjenim naročnikom

veselo in srečno

novo leto

se v nadaljnjem naročbe in priporočila v prihodnje

4308

Obilo sreče

k novemu letu 1911!

želi svojim znancem, prijateljem in odjemalcem ter se priporoča z velespoštovanjem

4310

Ivan N. Adamič

prva kranjska vrvarna

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Veselo in srečno

NOVO LETO

želi

vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se priporoča v blagohotno naklonjenost

Lovro Rogelj

tvornica sodavice

in pokalic

Vrhnika.

4338

:: Veselo ::

NOVO LETO

želim vsem cenjenim odjemalcem in naročnikom, zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam tudi v nadalje.

4328

Franc Medic

čevljarski mojster in

prodajalec čevljev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Vsem častitim naročnikom, prijateljem in znancem želim

veselo in srečno NOVO LETO

ter se zahvaljujem za dosedanje zaupanje in se jim priporočam tudi v naprej.

4339

Ivan Mohorič

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 28.

4339

Restavracija „pri Zvezdi“

(Ferlinc)

izreka čast. gostom, prijateljem in znancem

srečno novo leto

ter se priporoča cenjeni naklonjenosti tudi nadalje

4339

PETER KRISON

restavracija „PRI ZVEZDI“

Gosposva Ježica trg.

Vsem častitim gostom,
prijateljem in znancom
želiva

**srečno in veselo
novo leto**

zahvaljujeva se jim za do-
sedanje naklonjenost ter
se jim priporočava tudi
zanaprej.

Tomaž in Metka Bizilj
gostilna „pri Kolovratu“
v Ljubljani, Pred Škofijo.

**Srečno in veselo
novo leto!**

vsem svojim velečlenim odje-
malcem in prijateljem s prošnjo, da
me tudi zanaprej počaste s svojim
zaupanjem, ki si ga prizadevam
vedno opravičiti. S posebnim spo-
štovanjem se priporočam

**konfekcijska trgovina
A. Lukić**
Ljubljana
Pred škofijo št. 19.

Vsem prijateljem in
znancom želi rodbina

lekarnarja Leusteka
srečno novo leto!

Vsem častitim gostom,
prijateljem in znancom
želi

**veselo
novo leto**

in se priporočam nadaljni
naklonjenosti

gostilna Flegar
Vođmat, Zaloška cesta.

Gostilna „pri Štajercu“ na Fužinah.

**Veselo in srečno
novo leto**

želi vsem gostom iz Ljubljane in
izven Ljubljane ter se priporočam
za nadaljni obisk z odličnim spo-
štovanjem

Anton Kališek
posestnik in gostilničar.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancom želim

**veselo in srečno
novo leto!**

Zahvaljujem se jim za dosedanje
naklonjenost in se priporočam tudi
za nadalje.

Jvrčka Matija Korvat,
čevljarstvo
Sv. Petra cesta šte. 30.

**Srečno in veselo
novo leto**

želi cenj. gostom in
obiskovalcem hotela

„Lloyd“

ter svojim prijateljem
in se v nadaljnjem naklo-
njenosti priporočam
na mnogovrstna vina

Karel in Rezi Potičnik.

**Srečno
novo leto**

želi vsem prija-
teljem in znancom
ter svojim cenjenim
narčnikom

Josip Dežman
lastnik knjigovoznice.

Vsem svojim cenjenim častitim
gostom, odjemalcem, prijate-
ljem in znancom se srčno zahva-
ljujeva za izkazano zaupanje
v starem letu ter si usojava
priporočati se tudi nadalje in
želiva vsem

**srečno in veselo
novo leto!**

Ivan in Fani Ogorevc
Pred igriščem št. 1 v Ljubljani.

**Srečno in veselo
NOVO LETO**

želi cenjenim odjemalcem so-
davnice ter vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancom, ter se
priporočava tudi za nadalje
z velespoštovanjem

G. in Fr. Bolte
izdelovalci sodavice, posestnik in gostilničar.

Vsem cenjenim
odjemalcem, prija-
teljem in znancom
želi

**srečno
novo leto!**

Ant. Bajec
cvetlični salon, pod Trančo.

Vsem p. n. cenjenim
narčnikom, prijateljem in
znancom in tudi častnikom
se priporočam ter jim želim

**veselo in srečno
novo leto!**

Zahvaljujem se jim za
dosedaj mi izkazano naklo-
njenost ter se priporočam
za zaupanje tudi v novem
letu. Z odlič. spoštovanjem

Ivan in Ivanka Zamljen
čevljarški mojster,
Ljubljana, Sedna ulica št. 3.

Singer Ko.

podružnica v Ljubljani, Kečevja
Kraja, Novem mestu

izreka vsem svojim častitim naroč-
nikom in odjemalcem v Ljubljani
in na deželi, kakor tudi vsem
cenjenim obiskovalkam raznih
kurzov za vezenje

**veselo in srečno
novo leto**

ter se vljudno priporočam tudi za
nadalje.

Srečno novo leto

želim vsem cenje-
nim gospodom
obiskovalcem
svoje

brivskega salona

ter prosim tudi v nadalje
za naklonjenost in se
priporočam
z vsem spoštovanjem

Franjo Zajc,
brivec
Dunajska cesta št. 12.

**Srečno in veselo
NOVOLETO**

želi vsem cenjenim gostom,
prijateljem in znancom ter se
jim tudi nadalje priporočam

Marija Ravnikar,
gostilničarka „pri Virantu“.

Josip Pogačnik
krojaški mojster
v Radovljici na Gorenjskem

želi vsem cenjenim na-
ročnikom in odjemalcem

**veselo in srečno
novo leto!**

ter se obenem vljudno pripo-
roča v nadaljnjem naročbo in
priporočbo.

**Srečno in veselo
NOVO LETO**

želim svojim p. n. častitim obi-
skovalcem, prijateljem in znancom
ter priporočam i nadalje svoj prvi
najelegantnejši in s higijeničnim
konfortom urejeni

brivski in česalni salon.

Njihovi naklonjenosti in podpora
se priporočajo z zagotovilom
dobre in čedne postrežbe se
priporočam

z odličnim spoštovanjem

Aleksander Gjrd
brivec
Ljubljana, Kongresni trg šte. 3.

Restavracija de Schiava
Ljubljana, Kolodvorske ulice
(pri Starom Tidelju)

želi vsem čast. gostom, odje-
malcem, prijateljem in znancom

**srečno
NOVO LETO!**

Zahvaljujoč se za dosedanje
obisk se priporočam tudi na-
dalje prijazni naklonjenosti.
Z odličnim spoštovanjem

Anton de Schiava
restavrat.

Vsem velečlenim obisko-
valcem

kavarne „Austria“

kakor tudi prijateljem in znan-
cem kliče

**veliko srečo
v novem letu!**

ter se priporočava za prijazno
naklonjenost tudi v bodoče.

Z vsem spoštovanjem

Fani in Ivan Stritar
kavarna „AUSTRIA“
Ljubljana, vogal Restijeve in St. Petrske ceste.

Vsem svojim p. n. gostom,
prijateljem in znancom

**srečno in veselo
NOVO LETO**

proseč jih nadaljne naklo-
njenosti.

**Gostilna „pri Lipi“
Fani Plapper.**

Vsem cenjenim odjemalcem želi

srečno in veselo novo leto

zastopstvo

punligamske pivovarne v Ljubljani,

Srečno in veselo novo leto

vsem cenjenim gospodom odjemalcem, prijateljem in znancom želi

Jos. Zidar, Ljubljana.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem vina,
častitim gostom, prijateljem in znancom
želim prav

srečno novo leto

ter se jim prijazno priporočam tudi v prihodnje. Z velespoštovanjem

MATJA DOLNČAR, gostilničar in vinški trgovec
Šmartno ob Savi.

**Srečno in veselo
NOVO
LETO!**

želi

J. Homatič
Ljubljana, Kolizej.

Lekarnar Gabrijel Piccoli
c. in kr. dvorni založnik in papežev
dvorni založnik

želi svojim cenjenim odjemalcem

srečno novo leto!

**Veselo in srečno
NOVO LETO**

želim vsem svojim odjemalcem in se
jim tem potom najtopleje zahvaljujem
za doslej mi izkazano naklonjenost,
zlasti vsem naročnikom in odjemalcem
za obilen obisk moje trgovine vkljub
temu, da sem jo premestil iz sredine me-
sta v bolj oddaljeno lastno hišo. Pripo-
ročam se tudi v nadalje in znamenjam

4304 z odličnim spoštovanjem

ALOJZIJ KORSIKA
vrtnar in trgovec s semeni
Bleiweisova c. ali Vrtača št. 1.
V LJUBLJANI.

Vsem cenjenim odje-
malcem in prijateljem
želi

**veselo in srečno
novo leto!**

Ivan Fajdiga
4335 Ljubljana
trgovina z moko.

Dijaški vestnik.

(Konec.)

Narodno - radikalno dijaštvo.

Dijak in politika! Pred tednom smo o tem izrekli naše mnenje s Čer- ničevimi besedami in danes ad com- plendum se navajamo popolnoma v našem smislu pisano sodbo klerikal- nega Spectatorja v 17. letniku »Zo- re« (str. 50.): »Veliko se je že pisalo o razmerju dijakov do politike. Po mojem mnenju vendar politika ni ni- kak šport... politika je zelo važen faktor v razvoju naroda; in za usodo svojega naroda se mora vendar zla- sti vsak inteligenten človek, torej tudi dijak brigati. Vsak državljani se pa sicer mora n. pr. na Kranj- skem, kjer je vpeljana volilna dolž- nost, s 24. letom udeleževati politike, saj so volitve političen akt. Kako naj se ta akt z razumom vrši, ako nima volilec pojma o politiki. Zato se pa tudi prizadeva od vseh strani dvig- niti politično izobrazbo tudi prepo- stega človeka. Edino akademik, ki naj pozneje morda igra tudi vodilno vlogo v narodovi politiki, edino nje- mu se ni treba za časa študij brigati za politiko.«

Pecanje z javnimi stvarmi, ki že iz starega veka pomenja veliko dr- žavljsko pravico, tudi dijaštvu ne sme biti quædam negligible. To naše naziranje je sedaj že povsod pri slovenskem dijaštvu prodorlo; a naj- demo ga tudi pri drugih slovenskih dijaških organizacijah in se n. pr. »Ukrajinskiy Studentskiy Sojuz« ži- vahno udeležuje kulturnega in poli- tičnega življenja svojega naroda.

V povečanje svojega vpliva pa se politično sorodni družijo v organi- zacije, v politične stranke, katerih vsaka v svojem programu zastopa svoje ideje.

Kdor torej hoče, da ne bo ostalo njegovo politično naziranje le večji- del neupoštevano privatno mnenje, ki s par istomislečimi prijatelji ni- česar ne pridobi, vstopi v stranko, katere ozadje daje pomen in katere ime in delovanje realnih tal.

Kakor je povsod organizacija potrebna, tako je zalsti v politiki stranka neobhodno potrebna. To pri- znava tudi prvi letnik »Omladine« str. 162.: »V organizaciji vsakdo več doseže, zato si poišči stran- ko.«

In navzven gleda strankarstva ali nadstrankarstva nam je govoriti od- ločilno besedo.

G. kolega Čer nič piše o tem v decembrski številki 7. letnika »Na- ših zapiskov« sledeče: »Politika ni istovetna s politično stranko. Lahko sem politik, ne da bi bil v kaki poli- tični stranki. Nadstrankarski ali izvenstrankarski sem lahko, ne da bi bil zato izvenpolitichen.«

Politično dijaštvo je lahko nad- strankarsko ali izvenstrankarsko — seveda samo do gotove meje — ako ni nikake politične organizacije, ki bi odgovarjala njegovemu naziranju na kulturnem, gospodarskem, soci- jalnem in narodnostnem polju. A mi- sleče in v bodočnost gledajoče dija- štvo bo izkušalo reformirati katero izmed obstoječih strank, oziroma jo potom razprav in kritik pripraviti do reform. Če se mu to ne posreči, se ne sme ustrašiti polagati temelje tu- di novi politični stranki. »Kjer je poli- tika, tam so tudi politične stranke,« naglašava Masaryk — ker pač morajo biti. In kjer so ljudje nezadovoljni s slovensko politiko, hoteč jo izboljša- ti, tam se mora roditi politična stranka, in če je vsa njihova nezado- voljnost in kritika brez hasni.

Povzemimo: dijaštvo se ne more ogniti političnemu dejstvu; ako ni nobene politične stranke, od- govarjajoče naziranju dijaštvu, osta- ne izvenstrankarsko, pač pa skuša potom kritike sebi najbližjo stranko reformirati, prilagoditi jo svojim idejam; če to ne gre, ne preostaja drugega, kakor misliti na snovanje lastne politične organizacije.

Ta Čer ničeva izvajanja so ka- rakteristična za tisto specifično slo- vensko lastnost, da mora vsaka ka- varna in vsako gostilniško omizje tvoriti svojo »stranko«. Zakaj bi si pa še Čer nič s svojimi prijatelji ne dovolil kaj takega. Pa če govor- imo resno, je to ravno napaka, ker se hoče pri nas le »s kritiziranjem« re- formirati, mesto, da bi se z vztraj- nim delom skušalo doseči uspehe. Drugič pa Čer nič takoj pobije svojo tezo o možnosti dijaškega strankar- stva izven političnosti s tem, da sam pravi, da »ne preostaja drugega, ko misliti na snovanje lastne politične organizacije.«

S tem je Čer nič sam pobil svoj dokaz za izvenstrankarstvo. Politichen in strankarstvo je v resnici nerazdružljivo, za nas je te- dad v praksi le vprašanje, ali je res potrebna nova slovenska politična stranka in posebno se taka, kakor jo hoteče Čer nič in tovariši?

Da mora biti realen politik stran- kar, je dognano, in če se oziramo po svojih političnih strankah, pride za nas v poštev edino narodno - napred- na. Če nam tu vse ne ugaja, ali jo bo- mo izboljšali s »kritiko«, ki vsled

naše navadne ostriosti vedno izgubi svoj blagohotni prvotni namen, in s osnovanjem nove »stranke« (kakor da bi bilo to mogoče kar tako, brez globokih gospodarskih in kulturnih vzrokov!!), ali s tem, da stopimo v njo in z delovanjem v nji počast, pa gotovo napredujemo v svojem name- nu. Mi se moramo odločiti za zadnji način, ki se v praksi pokaže kot pravilen. Lahko bi našli mnogo in- stitucij in korporacij, v katerih smo, dasi totalno zavožene — vzbudili zo- pet mogočno življenje, dasi smo bili en sam proti vsem, a vendar smo do- segli vse, kar smo hoteli preudarnim in vztrajnim delovanjem v dotičnih organizacijah. Nasprotno pa se je ra- dikalna taktika »kritikovanja in sno- vanja novih organizacij« popolnoma izkazala nepravno. Stare naprave se s tem niso izboljšale, nove pa niso ime- le prave životvorne podlage in za- dostne življenjske moči. Radikalna teorija pa vzgaja nasprotno demora- liziranost v socialnem pomenu in nek duševen anarhizem, ki le izpod- kopuje naravno potrebo socialne in- tegracije. Kritika ni pozitivno delo in z navajanjem na vedno nove orga- nizacije, če v stari le kako odbor- niško mesto ni »prav« zasedeno, se ne do- seže drugega, kot delitev moči v ma- lenkostnih prepirih, ki se razširijo v »programatske difference«, mesto, da bi skušali osebne kaprice podrediti interesu celote, kajti čim večja je in- tegracija, tem popolnejša je organi- zacija in sploh socialna družba, to se pravi, tem večji bo napredek in gotovejši bo obstoj poedincev.

Tendence, producirati vedno no- vih, a pri tem življenja nezmognih in v narodovem razvoju tudi neut- meljenih političnih organizacij, je že a priori nepravna in jo odklanjamo.

Če tedaj M. Čer nič o narodno- naprednem dijaštvu govori: »Zdi se, da so ti ljudje popolnoma prespali razvoj slovenske zgodovine v zad- njem desetletju — vsaj naučili se ni- so iz njega nič, pa tudi ničesar poza- bili (!), ker inace ne bi silili v libe- ralizem, to duševno smrt,« mu ne za- merimo, saj ni to povedal on prvi; kakor ne bo samo on ostal blamiran pri tej trditvi.

Da bi se z vstopom v stranko krajšala tista preljudba akademske svobode, oziroma pravica do svobod- ne besede in bi pričali »brezpomen- ben činitelj za slovenski narod«, ka- kor se boji zadnja »Omladina«, je smešno, ko imamo vendar s stranko enak program in se v tem okviru la- hko svobodno gibljemo, brez mej pa tudi radikalna »akademska svoboda« ne more biti, vsaj tega bi jih naučil vsak policaj.

Sanirati morebitne pomanjklji- vosti je mogoče le v stranki, ne izven nje; odstraniti jih pa mora biti naša naloga že iz ozira do celote, da bi jih pa pri tem sami sprejeli je ravno ta- ko nemogoče, kakor je gotovo, da bi z vztrajnim in smotrenim delova- njem dosegli vse, kar hočemo. Tako smo v manjšem obsegu dosegli že pri mnogih organizacijah vse in lasti not- leat tudi — pri narodno-napredne- mu dijaštvu.

Če smemo tedaj k novemu letu zeleti našemu dijaštvu odkritosrčno vse dobro, želimo, da upošteva in sprejema nazore te naše razprave. Potem bo pa tudi naše dijaštvo vsaj napredni slovenski javnosti dalo naj- lepše novoletno darilo s tem, da bo na podlagi razpravljanih idej usta- novilo na enki dne 5. januarja 1911 organizacijo svobodomiselnega na- rodnonaprednega dijaštva.

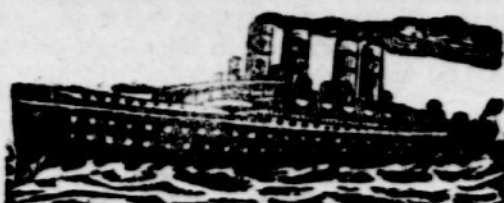
Enketa narodno - naprednega dijaštva, ki bo razpravljala in skle- pala o enotni zvezi narodno - napred- nih akademskih društev, bo zbora- vala dne 5. januarja 1911 po § 2 za- kona z dne 15. novembra 1867 v Ljub- ljanskem »Narodnem domu« od pol 10. do 12. in od 2. do pol 5. popoldne. Vsako narodno - napredno društvo zastopajo po trije delegati, ki imajo polnomoč v imenu svojega društva sklepati. Vabljeni se prosijo priti z društvenimi znaki in točno ob napo- vedanem času.

Enketa svobodomiselnega narod- no - naprednega dijaštva. Dobili smo naslednji dopis: »Dne 5. januarja 1911 se zbore zastopniki vseh sloven- skih narodno naprednih akademskih društev v Ljubljani. Pri tem zbora- vanju naj jim bo v mislih tudi slov. srednješolec, ki jim je po duhu in po srcu eden in isti. V zavesti, da dobe dober naraščaj, če ga zbude že v sred- nješolski dobi, naj se pomenijo o tem perečem vprašanju; zakaj do danes je narodno - napredni srednješolec životartil brez akademika v sloven- skem narodu. Nihče se ni zmenil zanj in le žalostna natančevanja so ga tlačila k tlom. Dobro vedo, da se zbirajo naši visokošolci k rešenemu delu upamo, da se pomenijo tudi o narodno - naprednem srednješolen. To je klic slovenskega srednješolca, ki naj doni v zborovalno dvorano do njegovih prijateljev. Upajoč, da niso naše prošnje zaman, kličemo: Popol- nitv bodi naš vzor, luč, rešnica naše delovanje.«

(Opomba uredništva: Dasi se je akademsko ferijalno dru- štvo »Sava« tudi doslej krepko zave- malo za naše srednješolce, vendar ob- ljubljeno uredništvo »Dijaškega vest- nika«, da se bo izpolnila zgoraj izra- žena želja narodno-naprednega sred- nješolca.)

Plüss-Staufferjev klej
klej, lep, spaja vse! — Dobiva se pri
Francu Kollmannu.

Vinko Majdič
valjni mlin v Kranju
(Kranjsko).
Največja proizvodnja priznana naj- boljših pšeničnih mlin in krmišč izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pe- kovske mojstre neprecenljive vrednosti.
Zastopstva in zaloge: 28
V Ljubljani: Podgradje, Trnovem, Kečevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inostem, Tri- dentu, Zadru, Spiljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevu in Pulji.
Brzjavlj: Valjni mlin, Kranj.

V Ameriko in Kanado

Cunard Line.
pripravna, cenovna in zanesljiva vožnja
Odhod iz domačega pristanišča Trsta:
Pannonia 18. januarja 1911,
Ultiona 17. februarja 1911.
Saxonia, 4. marca 1911.
Iz Liverpoola: 1515
Največji in najlepši parniki sveta.
Lusitania, 7. januarja 28. januarja
18. februarja 1911.
Mauretania 21. januarja, 11. februarja,
4. marca 1911.
Pojasnita in vozne karte pri
Andr. Odlessek
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 23,
poleg cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 180
za odraslo osebo z davkom vred in 100 K
za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Pristni kranjski
lanenooljniati firnež
Oljnate barve
v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.
Šaki
pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.
Steklarski klej
(hit) priznane in strokovne
preizkušene najboljše.
Karbolinej prve
vrste
Mavec (gips)
za podebarje in za stavbe.
Čopiči 283
domačega izdelka za zidarje
in za vsake obrt
priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežov, lakov
in steklastih mas.
Zahtevajte ceno!

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Polljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Velika zaloga
štedilnih ognjišč.
Izvrstne in solidne dele.
Cene zmerno. Popravila se
! ! točno izvršujejo. ! !

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Izraznim naročilom se
pošlje s povzajem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in ele-
gantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti
za olepšanje polti in telesa so:
da milo po 30 h.
: cream po 1 K;
da : Menthol :
: ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.
Ti izdelki »Ada«, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica blavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
Ekspert v vse dozele.
Jamstvo šest let.
Priporočila svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samostojne
za gotov denar, na doma od-
plačila ali napovede.
Poprave in uglebavanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.
Največja tovarna na avstrijskem jugu.

Štefani banka s teskih spoštelov
podružnica v Trstu,
Piazza del Ponterosso 3.
obrestuje
■ vloge na knjižice 4%
■ premijske vloge 4%
■ vloge v tekočem računu
■ : : po dogovoru. : :
Poštne položnice se pošljejo na željo
zastonj.
Bančni posli vsake vrste.
2642 Vadija in kavcije.

OLLA
je več nego
2000 zdravni-
kov označilo
za najzmo-
gnejšo.
Zaloga v
Ljubljani:
A. Blavka, R.
Sušnik, Gabriel
Piccoli, lekar-
nar, A. Kapc,
drogerija, Ant.
Krisper.
Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da
OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov
za isti denar kot OLLA hvaliti za »ravno
tako dobro blago«.
Ilustrovan, poučen in originalen cenov-
nik z navedbo prodajališč zastoj od tve-
nice za gumi OLLA na Dunaju II. 300,
Praterstr. 37. 1000

Lasne vpletke
(kite)
dolga preveza . . . K 5-
poldolga preveza . . . 7-
kratka preveza . . . 9-
veča . . . 12-
nežno svetle (blond) in sive 20% dražje
priporoča
S. Strmoli,
brivec in lasničar,
Ljubljana, Pod Tranco št. 1,
(kraven čevljarskega mostu).
Izdeluje vsa lasničarska dela so-
lido in okusno. Cena za delo kite 3 K.
Kupuje zmedene in rezane ženske lase
po najvišjih cenah. 1164

Edina slovenska kislavoda
Tolstovrška slatina
je po zdravniških strokovnjakih
priznana med najboljšimi planinskimi
kislavodami, je
izborna zdravilo
za katere v grlu, pljučih, želodcu in
črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bo-
lezni v ledvicah in mehuru ter pospe-
šuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina
je izborna zdravilna, temveč je tudi
osvežujoča
namizna kislavoda
Odlikovana je bila na mednarodni raz-
stavi v Inomostu 1896 in na higijenični
razstavi na Dunaju 1899. 174
Naroča se pri oskrbnikstvu Tolsto-
vrške slatine, p. Guštanj (Koroško),
kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.
Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte
povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka
slovenska gostilna naj ima le edino
slovensko kislavodo.

Ne kupujte
nič drugega proti
kašlju
hripavosti, kašlju in zao-
leženju, krčnemu in osovsko-
mu kašlju, nego slastne
Kaiserjeve
prane karamelo
s »tremit jolkami«
5900
not. poverjenih
izpraveval od
zdravnikov in
zasebnikov za-
jamčuje gotov uspeh.
Kavčik 30 in 40 vln, štaklja
60 vlnarjev. Prodaja jih:
V Ljubljani:
Ulrich pl. Trnovec, lekarna, Rih. Sušnik, le-
karna, Dr. O. Piccoli, lekarna, Dabala le-
karna, Dr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri Trstu,
Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna, Ant. Kapc, dro-
gerija, B. Cvetič, drogerija »Adria«.
Daniel Pic, lekarna, Mirja, J. Bergmann, le-
karna, Novo mesto, C. Andrijašič, lekarna,
Novo mesto, Dr. Jan. Knap, lekarna pri Mar. P. Vi-
pore, Milan Wacha, lekarna, Radolice, A. Ro-
sik, lekarna, Radolice, Rih. Sušnik, lekarna pri
Ljubljani, Ljilja, Kord. Sušnik, lekarna pri Sv.
Trojici, Kranj, Dr. B. Sušnik, lekarna, Pottendorf,
Dr. Sušnik, lekarna, Pottendorf, Dr. Sušnik,
lekarna v St. Ljubi, Dr. H. Sušnik, lekarna,
Trilj, Dr. Ph. K. Knap, lekarna, Trilj,
V. Aron, trgovec, Trilj.

Iščem kompanjona

za vrlo razširjeno obrt in sicer mlin
na 3 pare kamnov itd. ter žago in
prodajo lesa z dohodkom 30.000 K.
Obrt je vredna 100.000 K. Na vpraša-
nja odgovarja Fogina, Karlovec, Hrvatsko.
4324

Uradno dovoljena, že 15 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gospodsk. ulica št. 6,
priporočila in nameštila le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osebje.
Izbrata različnih služeb, zlasti za ženske.
Vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena. 4348

Pri vnanjih vprašanjih se prosil znanca za odgovor.

Ali že veste,
da se dobe
najboljša in najcenejša novoletna darila

— pri —

ADRIJI

drogeriji in fotomanufakturi

B. ČVANČARA

v Ljubljani

Šelenburgova ulica 5.

Največja zaloga

francoskih in angleških par-
fumov, fotografskih apa-
ratov in potrebščin, ruma,
čaja in konjaka. 2798

Važno za urade in trgovce!

Ravnokar je izšel

stenski koledar

za leto 1911

ki je zelo praktičen za vsakega

Cena 30 v komad

Dobiva se pri založniku

FR. IGLIČ, Ljubljana,

4125 Mostni trg 11-12.

Berite to takoj!

Prvi znaki težke obolevnosti so bolečine in
težkočo v mišicah in živcih. Narava je dala
človeku živce, da more misliti, čutiti in živeti.
Ni pa hotela narava, da bi provzročili živci
človeku bolečine.

Vsaka bolečina in vsaka bolehnost je go-
tovo znamenje nevarnosti. Saj ni treba, da bi
morala slediti vsaki boleznini takoj smrt, vsaka
bolezen pa provzroči lahko trajne, težke bole-
čine in tudi mučno smrt.

Eden največjih izumov zadnjega časa stremi
za tem, da na prav enostaven način okrepiča
živce in osveži kri, kar stori, da prebije telo z
lahkoto vsako bolezen. To je način zdravljenja,
katerega uporaba je zelo enostavna. Ne rabi se
nobeno zdravilo, nobeno mazilo, noben aparat
ali pa takozvana zdravilna gimnastika, marveč
ta metoda je zelo enostavna, ki smo jo povzeli
po naravi. Zdravniki in profesorji so uporabljali
že ta način zdravljenja v korist trpečemu člo-
veštvu in so se izrazili zelo priznavačo o nji.
Zdi se mi, da ima ta metoda velik pomen za
človeštvo. Berite eno onih številnih priznanj,
ki prihajajo vsak dan izumitelju:

Velečeni gospod!

V prijetno dolžnost si štejem, da vam na-
znamim veselo vstati, ki bo tudi vas zelo vese-
lila. Kakor sem omenil že v svojem prvem
pismu, so izjavili zdravniki, da so mi dnevi že
štet. Biljuval sem kri, bil strašno nervozen in
nevrastenčen in sem jedla zelo slabo prebav-
ljal, tedaj sem spoznal, da se mi bliža konec.
Sel sem k več zdravnikom, da mi rešijo živ-
ljenje, toda vse je bilo zastonj. Ko sem bral v
časopisih poročila, kako blagodejno vpliva vaša
metoda na človeški organizem, sem se obrnil
do vas s prošnjo, da mi sporočite natančneje.
Držim se vaših navodil in to z dobrim uspehom
in se bom tega držal tudi v prihodnosti. Že
čez nekaj dni sem nehal bljuvati kri, sem do-
bil slast do jedi in sem se počutil od dne do
dne boljše. Samo to obžalujem, da se nisem
dal prej fotografirati, da bi se videlo kakšen
sem bil takrat, ko so mi bili dnevi že štet in
kakšen sem danes. Priporočam se vam naj-
topleje in želim, da objavite to moje pismo s
polnim imenom.

S spoštovanjem

Prior Dragičević.

Te vrstice je dobil izumitelj od tega čisla-
nega duhovna, ne da bi ga bil za to prosil in
popolnoma prostovoljno, če tudi izumitelj pisca
teh vrstic ni nikdar poznal.

Izumitelj je sestavil knjigo, pisano priprosto
in poljudno, ki jo sedaj razpoložila popolnoma
brezplačno, da uvede to metodo.

Če se ravnate nekaj časa po tej metodi,
boste zdravi in čili in imeli zdrave živce ter
svežo kri. Če uporabljate to metodo vsako
leto nekaj časa se boste ohranili telasno in
duševno čilega.

Zahtevajte interesantno in podučno knjigo
tako, predno zmanjka eksemplarov, ki jih
razpoložimo zastonj. Pišite dopisnico in napi-
šite ime in naslov zelo razločno na **FRANCO
GRATZ** Budimpešta odd. 474, Tabakgasse 29.

Pišite takoj! **Knjiga zastonj!**

Dobro izdoloča 4337

trgovina

na prometnem prostoru se radi rod-
binskih razmer takej odda.

Ponudbe se blagovolijo poslati na
uprav. »Slov. Naroda« pod št. 9.

Gostilna

se odda v najem ali na račun

v obljudenem kraju blizu večje želez-
niške postaje in tovarne na Gorenj-
skem. Za pojasnila se je obrniti na
upravnništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani.

Nedosežno

Najnovejša

ameriška iznajdba

Eligijansko gumasto blago za moške.
Porabno na leto. K 4-60.
Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Eligijansko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leto. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pismene
znatke) mu pošlje diskretno in poštnine
prosto, sicer 30 vin. več, edina prodaja

H. AUER

tvornica za gumasto blago.

Dunaj IX, 2, Nussdorferstrasse 3-0.

Večja zavarovalnica izšče stalnega

potnika

in krajevne zastopnike proti visoki
proviziji. Dobroiki se zvečajo še s pro-
dajo pisalnih strojev.

Ponudbe pod »Trajno« na uprav-
ništvo »Slov. Naroda« 4328

Prvi slovenski

izprašani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Zlatnina

priznana okusnih vzorcev in po
zmeraj cenil darila za

ново leto

se dobi pri zlatarju

I. VECCHIET

v Ljubljani, 2158

nasproti glavne pošte.

V založbi
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani
ravnokar izšlo:
Slavoj Klepec
Zbirka slovenskih citatov in aforizmov
broširana K 2'50, vezana K 3 50
po pošti 20 vinarjev več.

Z večjo roko in z dobrim okusom je Slavoj Klepec v tej knjigi zbral 1086 aforizmov
in citatov iz slovenske književnosti ter jih uredil po abecednem redu. Knjiga je
visoke književne vrednosti, zakaj v njej se zrcali mišljenje in čustvovanje odličnih
slovenskih pisateljev, mislecev in pesnikov. »Aforizmi in citati« niso, da bi jih
čitatelj prebiral zdržema; ali pomalem uživani podajajo čvrsto duševno hrano,
zlasti ker odpirajo širok pogled v veliki razvoj slovenske književnosti od
Prešernovih časov do današnjih dni. Tukaj so zbrane raznotere dragocenosti, ki
bi bile na čast tudi vsakemu velikemu narodu. 4370

Dobiva se v vseh boljših knjigarnah ali naravnost iz založbe
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Restavracija „Pri Roži“.

Najvdaneje podpisani vjdno javlja p. n. občinstvu iz Ljubljane in z
dežele, da prevzamo z dnem 1. januarja 1911

staroznano, renomirano restavracijo

„PRI ROŽI“

v Ljubljani, Židovska ulica.

Oprt na svoje dosedanje dolgoletne in bogate izkušnje v najodličnejših
hotelih, med njimi v hotelu »Union« in v hotelu »Tivoli« v Ljubljani upam,
da bom p. n. občinstvo v vsakem oziru zadovoljil z izborno kuhinjo kakor tudi
z izbranimi domačimi in tujimi vini ter vedno z dobrim obležanjem

plizenjskim prazdrojem.

Prijazni restavracijski lokali. Elegantni saloni v I. nadstropju za zaklju-
čene družbe. Naročila na ekskvizitne gostije. Shajališče ljubljanskih meščanskih
krogov. 4374

Zagotavljaajo p. n. občinstvo vsestranske najskrbnejše postrežbe in proseč
blagohotne naklonjenosti beleži

z najodličnejšim spoštovanjem vdani

Ivan Fiala, restavrator „Pri roži“.

P. n.

Dovoljujem si p. n. občinstvu vjdno
naznaniti, da sem svojo

trgovino

na Radeckega cesti št. 2

prepuštil gosp. Vekoslavu Meserku.

Zahvaljujoč se za častno zaupanje,
katero se mi je toliko let v tako obilje
meri izkazalo vjdno, prosim naj se v
enaki meri blagovolijo ohraniti tudi mo-
jemu nasledniku.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN BAHOVEC.

P. n.

Z ozirom na predstojajoči oglaš gda.
Ivana Bahovca si dovoljujem vjdno na-
znaniti, da sem prevzel njegovo

špecerijsko

trgovino

na Radeckega cesti št. 2.

Pri tej priliki vjdno prosim, naj
se blagovolijo mojemu predniku izkazano
zaupanje ohraniti tudi meni, ker se
bočem vedno potrudil, ohraniti trgovino
na onem dobrem glasu, ki ga je imela
doslej.

Z odličnim spoštovanjem 4366

VEKOSLAV MESERKO.

NOVOLETNA DARILA!

» Predno si nakupite božičnih daril !
blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene ! —
Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se vam dajo drage
volje vsaktera pojasnila, da se prepričate in odločite se bode-
te takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trdkri !

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg ali Sv. Petra cesta.

Specialna trgovina najnovejših precizijskih ur (s izpričevali točnosti)
svoje lastne tovarne ur v avici z varstveno znamko »IKO«.

Največja zaloga ur, zlatine in srebrnine, juvelov
ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-
srebrnega blaga, kakor nastavkov, jedlinoga orodja itd.,
vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna. Cene najnižje!

Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto.
Telefon 273. Brzojavni naslov: »H. Suttner«.

» Cenik zastoj in poštnine preste. »

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 4220

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

4172

Kdor hoče ceno kupiti

reklamne koledarje

naj se takoj oglaš pri

L. PEVALEKU

v Ljubljani, Židovska ulica.

Bruselj in Buenos Aires 3 grand prix.

R. WOLF

Devin-Buckau.

Podružnica:

Dunaj III, Am Neumarkt 21.

Patentne

vročeparne lokomobile

s precizijskim
» krmljem » brez ventila.

3380

Originalni Wolfov gradbeni način 10-200 PS.

Obratni stroji največje popolnosti in hranljivosti
za industrijo in poljedelstvo.

V celom izdelanih nad 750.000 PS.

Genel Zimska, fina Genel

čamska in otroška

oblačila in perilo

priloga

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana

Stari trg št. 28 (nasproti Zalaznika).

Velika izbira modnih

jepic — plaščov — polerin.

Moderno čepce, hlačohči, ročavice, nogavice,
platane jupce in druge platnine.

» Vseho modno in drobno blago. »
» Na hitro pošljim tudi po pošti

„SLAVIJA“

» . . . vzajemne zavarovalna banka v Pragi . . . »

Resurvi št. 44.000.707 — Kapitalno odločeno in kapitalno K 100.000.000

Po velikosti druga vzajemna zavarovalna banka države z vseobse slovensko-narodno upravo.

Vsa posredila dolo-
čena planja so v
» Generalno zastopstvo v Ljubljani »

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistoga dobička izdatno
podporo v narodne in občnkoristne
namen.

» Generalno zastopstvo v Ljubljani »

Zenski vestnik.

Zenska volilna pravica v kulturnih državah.

Če zasledujemo zgodovino gibanja za žensko volilno pravico v vseh kulturnih državah, tedaj je značilno, da se je stremenje po politični, kakor tudi stanovski enakopravnosti žene v romanskih državah pojavilo razmeroma pozno. Mnogo prej se je začelo gibanje za žensko volilno pravico v Ameriki in na Angleškem. Leta 1790. so dobile žene v državi New Jersey v Ameriki volilno pravico, začetkom devetnajstega stoletja, namreč leta 1807., so jim jo zopet vzeli. Pravi, da se je takrat le slučajno dala ženam volilna pravica. In tako se je v Ameriki pravzaprav še leta 1848. začelo gibanje za žensko volilno pravico. V tem letu se je vršil v Seneci Falls prvi ženski kongres, katerega ste sklicali Lucretia Mott in Elizabeth Cady Stanton. Mrs. Stanton je imela govor, v katerem je z veliko zgovornostjo zagovarjala vzroke za intelektualno in politično enakopravnost žen. Deset let pozneje je nastopila Susan B. Anthony, neumorna boriteljica za ustanovitev svetovne zveze za žensko volilno pravico, in se je s svojimi sestrami borila za svobodo, pravico in resnico. Za ta boj ženske svobode bodo ostala nepozabna imena Elizabeth Cady Stanton in Susane B. Anthony. Zvesto prijateljstvo je te dve ženi vezalo skozi eno človeško dobo, druga drugo sta se spopolnjevali. Tako je sestavila Mrs. Stanton, ki je bila mati sedmerih otrok, v svojem prostem času vse spise, za časa boja zoper suženjstvo, vse vloge v zmernostnih in vzgojevalnih vprašanjih itd. Mrs. Susan Anthony je pa potovala od kraja do kraja, bala se ni nobenega pota, nobene daljave, da je razširjevala misel osvobodjenja žene v najoddaljenejših krajih svoje prostrane domovine. V velikem literarnem delu, The History of Woman Suffrage, so ohranjeni spomini na dolgoletno skupno delovanje obeh teh žen. Zato, ni ne ena, ne druga teh dveh zvestih boriteljic doživela popolne zmage svojih velikih idej.

Uspehi, katere je doseglo gibanje za žensko volilno pravico, so uvaževanja vredni in se jih mora prav posebno naglašati. Štiri države Združenih severoameriških držav so dale ženam popolno politično volilno pravico: Wyoming leta 1896, Kolorado leta 1893, Idaho in Utah leta 1896. V mnogih drugih državah se je pa v zakonodajnih zastopih jako resno razpravljalo o vprašanju ženske volilne pravice, tako n. pr. v Maine, Vermontu in Pregonu.

Mnogo uspešnejše pa je bilo delovanje žen na polju šolske volilne pravice, ki se je leta 1874. najprej uvedla v državi Kansas, polagoma pa v 25. državah. Različne naredbe v prosep javnega zdravstva, predvsem v šolah, so se uvedle vsled posredovanja žen. Delovanje žen je jako ugodno vplivalo na zakonodajstvo v tistih državah, v katerih imajo žene volilno pravico. Tako so n. pr. v Kolorado, Wyomingu in Idaho zvišali varstveno starost deklic na 18 let, v Wyomingu so otroško delo prepovedali, v Kolorado so strožje izvedli zakone za varstvo otrok.

Posamezna ameriška društva za žensko volilno pravico v posameznih državah so združena v trdni organizaciji, v takozvani »National Woman Suffrage Association«, ki je bila leta 1868. ustanovljena. Predsednica te velike organizacije je metodistijska pridigarica Anni Shaw, zelo nadarjena prvoboriteljica za ženske pravice.

Kakor v Ameriki, tako so žene tudi na Angleškem kmalu dosegle politično volilno pravico, toda leta 1832. so jim jo zopet vzeli. Novo gibanje se je začelo skoraj istočasno kakor v Ameriki. Leta 1851. so izšli v »Westminster Review« prvi članki o osvoboditvi in kot prva boriteljica je nastopila Lydia Ernestina Becker. Par let pozneje je izšla slavna knjiga, katero je spisal John Stuart Mills — »The subjection bi Woman« (podložnost žene) in ki je napravila velik preobrat v tem gibanju. John Stuart Mills je tudi zastopal prve predloge o ženski volilni pravici leta 1866. v angleški zbornici. In že leta 1869. se je v Londonu vršilo prvo javno zborovanje, na katerem se je zahtevala uvedba ženske volilne pravice.

Na Angleškem so za to vprašanje vsled tega tla ugodna, ker sedelajo žene že več nego sto let pri komunalni upravi združenega kraljevstva in je to njihovo delovanje kar najbolj uspešno. Žene imajo aktivno in pasivno volilno pravico pri volitvah za občinske, okrajne in ubožnostne svete, razventega imajo žene pasivno volilno pravico za mestne in grofjske svete. Posebno stališče zavzema v tem oziru mali otok Man, ki ima svojo lastno, od Anglije popolnoma neodvisno upravo; tu so dali leta 1880. z novim zakonom o volilni pravici ženam popolno politično svobodo.

Skoraj leto na letom so angleške žene delale vloge na parlament zaradi uvedbe ženske volilne pravice. Pri glasovanju v parlamentu so velike manjštine nastale za žensko volilno pravico. Dne 3. februarja 1897. je celo večina angleške poslanske zbornice v drugem branju glasovala za uvedbo ženske volilne pravice — gosposka zbornica je pa iz formalnih ozirov zavrnila drugo branje.

Leta 1880. so se ustanovile tri velike strankarsko - politične ženske organizacije — Primrose League, konservativna, The Womens liberal federation in The Womens liberal Unionist Association. Žene so se začele praktično udeleževati političnega življenja. Popolnoma razumljivo je, da je ta strankarska ločitev oslabilila moč gibanja za žensko volilno pravico na Angleškem, ki je še - le začetkom sedanjega stoletja zopet nekoliko oživelo ter se okrepilo. Novjšega gibanja za žensko volilno gibanje na Angleškem pa ni potrebno na tem mestu natančneje popisovati, ker je itak znano iz vsakdanjih vesti. (Dalje sledi.)

2. Zanimivo imenovanje. Baronica dr. Marija Possauer je bila imenovana za knjižničarko v železniškem ministrstvu. Na dunajski univerzi je študirala romansko filologijo ter bila promovirana za doktorico. Njena sestra dr. Gabrijela Possauer je prva avstrijska zdravnica. Obe sestri ste hčeri bivšega sekijskega šefa v finančnem ministrstvu barona Possauerja pl. Ehrenthal.

3. Zoper poročni prstan v žepu. Iz New Yorka poročajo: V New Yorku se je tisoč žen združilo v skupen klub, da začno boj zoper one zakonske moške, ki izven hišenesijo poročnega prstana. Zahteva teh žen se glasi: Varstvo vašim hčeram pred napadi oženjenih moških, ki se izdajajo za samce! Zahtevajo zakonsko predlogo, v kateri se zahteva za tiste zakonske moške, ki nosijo poročni prstan v žepu, denarno globo v znesku 500 dolarjev ali pa zapor do dveh let.

4. Žena — voditeljica meteorološke postaje. V Temešvarju je bila pred kratkim imenovana gospodična Ottilija Berecz za voditeljico ondotne meteorološke postaje. To imenovanje je zaradi tega interesantno, ker je gospodična Berecz prva ženska, kateri se je poverila taka služba. Gospodična Berecz je že v zgodnji svoji mladosti kazala posebno veselje za meteorološki študij, čemur se seveda ne smemo preveč čuditi, vsaj je hči, temešvarskega ravnatelja meteorološkega zavoda. Podpirala je svojega očeta v njegovem delovanju in je šla pozneje v Budimpešto, da se tam znanstveno izobraži. Po smrti očeta je dobila njegovo mesto.

5. Druga ženska lekarna na Ruskem. Na Ruskem so pred kratkim otvorili drugo žensko lekarno. Prva je v Petrogradu. Vodi jo ženska, ki ima le ženske zaposlene. Gospa Mečnov, ki je bila prej v petrogradski lekarni zaposlena, je zdaj otvorila enako lekarno v Moskvi.

N.č ne pomaga!

Koji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši

A. RASBERGER

Ljubljana 3067
Sodnijska ulica št. 5.

Ranitve

več vrst naj se obratno varujejo vsakega

Na tisk 7. bel. Ridor

B. FRAGNER, c. l. državni dobavitelj,

4026

A. KUNST
Ljubljana
Židovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
Izredno kakovostna za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se skrbno upoštevajo in zagotavljajo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorci poslati. 40

Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke. Zahvaljujemo se za vse naročila in razpisne plovce.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 26.

Josip Stupica

jermenar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših **konjskih oprav**

kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opremo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Napredaj ima več lepih

sani

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporočam svojo bogato zalogo najmodernejših, najtinejših

kožuhovin, klobukov in čepic.

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kožne stvari in jih najboljše plačuje.

Blago ceno in solidno.

Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

EMSA VODA
Prečiščena zdravilna pri katarh, kašlu, gripah, znojenju, žolčnih kislini, infurci in nesodih. Dobiva se povsod po lekarnah, dr. gerijah in trgovinah z rudninskimi vodami. 3082

NIGRIN
(Fernelndt)
Je najboljša čistilo za čevlje. Dobiva se povsod. Na krovih razstavi na Dunaju odlikovano z zlato medaljo.

Najlepša : noveletna darila :
priporočam
Milko Krapeš
urar in trgovec 1954
v Ljubljani, Jurčičev trg 3.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklajstih žepnih ur in verižic, stenskih ur, in prstanov in uhanov. ::

Seydlin
Majbolje za zoba

Izvirna prilika za potovanje
Ameriko
je in ostane z novimi parniki

volikani:

Kalcedon Auguste Victoria . 25.000 ton
Amerika 24.000 ..
Cleveland 20.000 ..
Cincinnati 20.000 ..
Pres. Lincoln 20.000 ..
Pres. Grant 20.000 ..

FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

K. ČAMERNIK
Specijalna trgovina s kolesi in njih posamezni deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

K. ČAMERNIK
Specijalna trgovina s kolesi in njih posamezni deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Ženitna ponudba.
Izobražena, 34 let stara gospodična, simpatične vnanosti, mirnega temperamenta, v gospodinjstvu prav dobro izurjena in skromna v zahtevah, s premoženjem okoli 3000 kron, se želi seznaniti v svrhu sklenitve zakona s starejšim gospodom, ki ima primerno eksistenco.
Samo resne, ne asonane ponudbe naj se pošiljajo na upravnisho »Slov. Naroda« pod naslovom: »Srečen zakon« do dne 10. januarja 1911. 4235

POZORI!
Najnovejši in najtinejši
pletilni stroj
za jopice, negavice, in druge pletenine nudi v kakomur brez razlike trajen in dober zaslužek.
Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 2578
Franc Kos
mekanična industrija pletenja modne konfekcije
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.
Prospekti in ceniki brezplačno.

Lastniki tovarn za opeko in cement
zahtevajte samo stroje preizkušene sestava trdke
K. Novotný
Specijalne tovarne strojev za keramiko in livarno
Praga-Visočany
Opreme za krožne peči, transmisije, posode za impregnovanje lepence l. t. d.
Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Ceno posteljno perje!
Najboljši teški nakupni vir. 2815
Kg sivega, dobrega, pulenega 2 K; boljše 2 1/2 K; prima polbelega 2 3/4 K; belega 4 K; belega puhačnega 5 1/2 K; kg velikega, snežnega belga, pulenega, 6 40 K 8 K; kg puha, si ega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; na finjši prsni puh 12 K.
Narčila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje
iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 20 cm široka, z dvema zgajnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena s novim, sivim, prav stanovitnim puhačnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 4 K; posamezne pernice 0 K, 1 K, 1 1/2 K, 16 K, zgajnice 3 K, 3 50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zgajnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpoložljiva se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko samemja za neugajajočo se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko.
S. Benisch, Bešen ce št. 767. Četko

Kolesarjem
= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogati mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerne temperiranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali odškodnini, primerna prostor pa da na razpolago brezplačno trvdka
K. ČAMERNIK
Specijalna trgovina s kolesi in njih posamezni deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Dobre harmonike K 4-80.

50.000 kosov predanih. Imajo eni hoteli, drugi pa jih imajo doma.

Št. 300¹/₂: 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 24 x 12 cm K 4-80
 št. 657¹/₂: 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 30 x 15 cm K 5-80
 št. 305¹/₂: 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 24 x 12 cm K 6-80
 št. 663¹/₂: 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 31 x 15 cm K 7-80
 št. 685¹/₂: 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 28 x 16 cm K 8-80

Sola za samouk zastoj pri vsaki harmoniki. Razpošilja po povzetju c. kr. in d. vrni dobavitelj **JAN KONRAD**, razpošiljalnica glasbil, Most št. 548, Čedka.

Glavni katalog s 3000 slikami na željo vsakemu zastoj in franko. 2901

Št. 41.701.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja, da je c. kr. deželna vlada z razpisom z dne 27. decembra 1910, št. 32.250 zaradi kuge na parkirjih in gobcu, ki se je iz Bosne v Ljubljano zanesla, živinske sojme v Ljubljani do daljše odredbe prepovedala.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik **Laschan, I. r.** 4365

SOLIN

najnovije in najpopolnejše sredstvo za snaženje srebra in posrebreanje

z zalajeno vsebino srebra za snaženje, izboljšanje ter posrebreanje srebrne posode, jedilne priprave, skled in drugih predmetov iz aluminia, novega srebra, medi, bakra, itd.

Najpopolnejše nadomestilo za galvansko posrebreanje.

Neutrpiljivo za gospodinjstva, hotele, kavarne, restavracije itd. Napredaj po vseh boljših drogerijah, trgovinah z barvnim in materialnim blagom itd. Cena stekla 70 h in 1 K.

„SOLIN“, generalno razpečevališče za Avstro-Ogrsko
 DUNAJ, V. Margaretengürtel št. 142. 3488

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna
 Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“
 Izdaja voznih listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!

zda tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dohiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Jvan Jax in sin
 v Ljubljani
 Dunajska cesta 17
 priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
 za redbine in obrt.
 Brezplačni kurzi za vezanje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

August Replč

soder v Ljubljani 40

Kolovška ulica št. 16 (v Trnovi)

izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
 po najnižji ceni.

Popravila in preoblike točno in cen.

Poprta in in preoblike točno in cen.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
 tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
 Ljubljana
 Pred školjo 19, Stari trg 4,
 Prešernova ulica 4.

AUSTRO-AMERIČANA

Potniki v Ameriko
 Materijalno dobro, po ceni in
 zanesljivosti potovanja naj se obrnejo
 na **Simona Kmetelca**
 v Ljubljani Kolovšerske ulice 26.
 Vsakršna pojasnila doje se brezplačno

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo
 raznovrstnih

pušk in samokresov
 lovskih potrebnih, vseh
 del koles (biciklov) kakor tudi
 umetniški ogenj

po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samo-
 kresov, biciklov točno in
 solidno.

Črna in bela in polna puška.

CZUBA-COGNAC

Czuba Durozier & Cie
 Bestenlie française
 Budapest

Ustanovljeno 1884. Dobi se povsod.

Čudovito! Razdelili bomo 1500 K za darila in v gotovem denarju.

Za rešila poleg stoječe slike smo razpisali gori navedeni znesek. Vsak kdor najde kupčevalca in ga preslika, dobi možko ali dansko uro v vrednosti 20 K ali na željo 15 K v gotovini. Dolžnost je pa, da vsak pošiljalec navede izvrstno denarnico »Fortuna« in znesek zanj K 170 priloži v pošti h znakah ali pošlje po poštini nakaznici. Po dospelku rešitev se darila razdele. Vse pošiljate na naslov: **Metropole** **Hungaria, A. Hackenberg, Budapest,** ulica No. nad 27. 4228

Ime _____ kraj _____ cesta _____

LIEBIGOV mesni izvleček

ne manjka dandanes pri nobenem gospodinjstvu, kjer resnično dobro kuhajo. Pripravljen iz čistega mesa najboljših vrst. 4030

Zimsko blago zaradi minule sezone **pod vsako ceno!**

in to: izgotovljene obleke, zimske in športne suknje, kratki kožuhi (nikado), mestni in potni kožuhi ter konfekcija za dame.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Edina zaloga **izvirnih ameriških čevljev.**

Avstr.-ameriška zaloga čevljev **v Ljubljani** poleg kavarne „pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.
 Veljaven od 1. oktobra 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-04 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-28 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Topllice, Kočevje.

9-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Urađano, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolin.

11-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1-32 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Topllice, Kočevje.

3-30 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-38 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vilsingen, Trbič.

7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-40 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice)

7-28 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Kamnik.

9-04 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Kamnik.

7-28 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Kamnik.

11-40 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Kamnik.

11-40 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Kamnik.

Črna in bela in polna puška.

C. kr. državne-železniške ravnateljstvo v Trstu.